

ទន្លេការពិមាណ សាស្ត្រាថាមបណ្ឌិត

C. ៣៧០/០៥/៨៤/៥៩៧/A

ជ្រាយចំណាំ
កល្វត្តិមាស

ក

គម្រោង
សាស្ត្រាថាមបណ្ឌិត

ទីលាក់ការ
លេខ ១៩៨ នឹមួយៗបាន ភ្នំពេញ

នៅលើ ធនការ ថ្ងៃទី

លេខ

21

អំពីការប្រឡងប្លុលវិញ្ញាលូសាលាជាតិ គ្រោះសល្យ

★ កិច្ចការសេមាតិម

- លំដាប់ជួន ជ.ទ. ប្រធានរដ្ឋសាក្រាវប័ណ្ណវិកាគទាន ១.០០០ 4
- សេចក្តីផ្តើមតប នេសប្រធានរដ្ឋសាក្រាវ 5
- ក្រុក ថ្មីយសមុខប្រព័ន្ធឌ្ឋាន (២៣ ៩សក ១៩៦៦) 6
- សេចក្តីថ្មីយប្រព័ន្ធកន្លឹកសាស្ត្រ 8
- អនករកម្ម 12
- ស្នាគភាពហារពារិក 13

★ ចិត្តគុណការសល្យ

- Régime d'études à la Faculté des Sciences 14

★ ប្រធានរដ្ឋសាក្រាវ

★ វិធានការងារ និង សុខភាព 22

★ ជីវិកាពស្តិ

★ កំណាល់: ចំណេះអតិថតកាល 26

★ អក្សបទ និង ឯកសារ

- សក្ឍាមរោងកាលៗកិច្ច ១ 31
- ប្រធានរដ្ឋសាក្រាវ 38

កិច្ចការសហគម្រោយ

1

ព្រៃត្តិ

ចូលរួមមេដ្ឋានមេដ្ឋាន (ទីផ្សារ) និងសាធារណៈ (សាធារណ)

- សូមប្រែប្រើប្រាស់បញ្ជីកំណែពីជ្រើន (D. C.) មានសិទ្ធិប្រឡង
បច្ចុប្បន្នជ្រើនកំសាស្ត្រាថាយ (Professorat)
- សូមប្រែប្រើប្រាស់បញ្ជីកំណែមធ្យោមសិក្សាប្រការគីឡូ (Bac I)
មានសិទ្ធិបច្ចុប្បន្នជ្រើនកំសាស្ត្រាថាយ
- សូមប្រែប្រើប្រាស់បញ្ជីកំណែមធ្យោមសិក្សាប្រការគីឡូ (Bac 2)
មានសិទ្ធិបច្ចុប្បន្នជ្រើនកំសាស្ត្រាថាយកំ ១ ឆ្នាំ
- សូមប្រែប្រើប្រាស់បញ្ជីកំណែសាស្ត្រាថាយបែមភូមិដែលធ្វើការនៅពាណិជ្ជកម្ម
មានសិទ្ធិប្រឡងបច្ចុប្បន្នសាស្ត្រាថាយកើតឡើងនៅក្នុង

សូមប្រែប្រើប្រាស់បញ្ជីកំណែសាស្ត្រាថាយ

សូមប្រែប្រើប្រាស់បញ្ជីកំណែសាស្ត្រាថាយ

សូមប្រែប្រើប្រាស់បញ្ជីកំណែសាស្ត្រាថាយ

ខ្លួនបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងសាស្ត្រាថាយ និងសាស្ត្រាថាយ និងសាស្ត្រាថាយ

និងសាស្ត្រាថាយ និងសាស្ត្រាថាយ និងសាស្ត្រាថាយ និងសាស្ត្រាថាយ និងសាស្ត្រាថាយ

សូមធ្លៀងព្រះមេគ្មានប្រចាំស

បញ្ជាផីជាគារលើនេះកំណត់នានាដោយក្នុងសមាគមនៃទួលបន្ទីដ៏ គឺជាបាប់
ការបង្កើត “វិទ្យាសាន្តរាជការសាលា” មានការណែនាំមក
— គ្រប់គ្រង់នូវបញ្ជាក់បំពេញនូវដោ (Degree complémentaire) ដែលមេច្បាស់ឡើងការ
បាននាច្បាស់ហើយ មានសំខ្លួនប្រជុលរោងបញ្ជាក់សាស្ត្រ (Professorat) នៅទី ១
បាន (២៩ ៦ ន្ទា);

— គ្រប់គ្រង់នូវបញ្ជាក់បំពេញនូវដោ ដែលវិតបន្ទាត់ការសិក្សារបស់ខ្លួន ប្រជុលជាប់
មជ្ឈមសក្តីប្រត្រការតី ១ មានសំខ្លួនប្រជុលដោយពុំបានប្រជុល ហើយដោយក្រុងគ្រប់គ្រង់
នូវនឹងដែលក្នុងពេលសំក្តី (២៩ ៦ ន្ទា) ;
— និងគ្រប់គ្រង់ដែលវិតបន្ទាត់រោងសុភ្រ រហូតបានបំមជ្ឈមសក្តីប្រត្រការតី ៦
មានសំខ្លួនប្រជុលរោងបញ្ជាក់សាស្ត្រនៅទី ៦ ដោយពុំបានប្រជុល ហើយដោយក្រុងគ្រប់គ្រង់
នូវនឹងដែលដ៏ក្នុងរយៈពេលសំក្តី (២៩ ៨ ន្ទា) ។

ទី៣ គេតែក្នុងនៅទី ៩៩៩៥-៩៩៩៨៦៖ មានសាកលវរោងក្រសួងអប់រំជាតិមកជា បាប់
គំនិតិត្តក្រោយនេះ (៩៩៩៦-៩៩៩៧) មហាវិទ្យាល័យក្រុងការសាលា (Fac. Péd.)
ឈប់អនុញ្ញាតទីនូវគ្រប់គ្រង់ដែលមានសញ្ញាបត្រ (D.E.S.P.C.) ប្រជុលរោងនៅទី ៩ នាទី ៤ ហើយ;
ឈប់ទូលាយក្រប់គ្រង់ដែលមានមជ្ឈមសក្តីប្រត្រការតី ១ នៅទី ៤ ហើយ; និងក្រប់គ្រង់ដែលមានមជ្ឈម
សក្តីប្រត្រការតី ៦ ក្រប់គ្រង់ប្រជុល; ហុះជាប់ហើយ ក្រប់គ្រង់ដែលនឹងបានក្រប់គ្រង់
ហើយក្រប់គ្រង់មួយនៅ ដោយមានអាហារបរិសាណិស្សជាទី ៩ ។

សូមធ្លៀងព្រះមេគ្មានប្រចាំស

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យមក នឹងសង្គមក្រសួងមានសម្រាប់ជាតិ
ប្រជាពល ប្រានប៉ែកទិន្នន័យក្នុងប្រជាធិបតេយ្យមានអនុបន្ទីនៅក្នុងវិធីរបស់ខ្លួន ការ
និភ័យបានដោយក្រុងក្រប់គ្រង់ប្រជាធិបតេយ្យមានអនុបន្ទីនៅក្នុងវិធីរបស់ខ្លួន ការ
និភ័យបានដោយក្រុងក្រប់គ្រង់ប្រជាធិបតេយ្យមានអនុបន្ទីនៅក្នុងវិធីរបស់ខ្លួន ការ

មួយនៃត្រង់សំខាន់ៗ កន្លែសេចក្តីសវន្យីមារ៉ាន់ទៅនៅ និងគារកែប្រែចាន់ដើរការពារសំខាន់ៗ
ជាកន្លែចំណាមួយ ។ នៅលើសាមីនឹងពុំធានប្រឡងជាប័ណ្ណ កិសិស្សរបស់ទីនានាការ
កិស្សរបស់ពីរការទូលាការសក្ឍារាត្រូដើរប្រឡងជាប័ណ្ណ កិសិស្សរបស់ទីនានាការ
ដើរបាន៖ ។ មានវគ្គចំណួនប្រឡងជាប័ណ្ណមួយសក្ឍារាបត្រការតីទីកន្លែមួយទាំង
មានបំណុលមិនប្រីនានាទេ វិញត្រូដើរប្រឡងជាប័ណ្ណមួយសក្ឍារាបត្រការតីទីកន្លែមួយទាំង
មិនលើសំពីមាកពានាកំឡើយ ។ ដូចមែន បញ្ជាបែកិសិស្សរបស់ពីរបានប្រីនានាដែរ ។
ចំណោះសមត្ថការត្រូដើរប្រឡងប្រឈប់ប្រឈប់ដើរប្រឡង ការពិសោធន៍ជានិមិត្តការណ៍
មានត្រូប្រាន់ល្អមារ៉ានៃមួយសិស្សជាន់ទៅនៅ ឬមានតែពីការជាន់សិស្សទាំងនេះដែល
ជាតាសសក្តីដែកការសាននុក្រោមសាស្ត្រ ។

មានវគ្គចំណួនសាស្ត្រាហរមិត្យមក្តុម (Prof. de l'E.S.P.C.) ដើរប្រឡងដែលបានបង្កើតឡើង
ហើយ ហើយដើរប្រឡងមានសញ្ញាបត្រជាន់ដែលបានបង្កើតឡើង (Propédeutique)
សូមព្រះអនុប្រធានាធិយមានសិទ្ធិប្រឡងប្រឈប់ប្រឈប់សាលាតុរីជាន់ទៅសំឡាល់
(Ecole Normale Supérieure).

សូមប្រើប្រាស់មេត្តាប្រាស

សេចក្តីបច្ចុប្បន្នប្រាស់នេះ ឬសូមប្រើប្រាស់ជាមួយសូមប្រឈប់មកប្រើប្រាស់
មួយប្រាសប្រឈប់ប្រាស់សមែទ្រ សូមព្រះអនុប្រធាន់មេត្តាប្រាស់ក្នុងសាលាតុរីជាន់ទៅសំឡាល់
ជាន់ប្រភេទទាន់លើដើរប្រឡងទីនានាការសក្ឍារាបសំខាន់ៗ ឬនិងប្រឈប់ប្រឈប់ដើរប្រឡងព្រះអនុ
ប្រធាន់សូមប្រើប្រាស់បាន ។

ឬសូមប្រើប្រាស់ជាមួយសូមសំដើរសារជាន់ ឬនិងសេចក្តីសាមីក្នុងចំណោះសង្គម
ដើរបានប្រាស់មាតាតាតាតិជាន់ទៅប្រឈប់ប្រាស់ ចំណោះអនុសមែទ្រ និងប្រាស់បានប្រើប្រាស់
ប្រឈប់ប្រាស់មាតាតាតិជាន់ទៅប្រឈប់ប្រាស់ ហើយសូមដើរប្រាស់ប្រាស់បានប្រើប្រាស់ ។

លិខិត

2

ជូន ឯ.ឌ. ប្រធានដឹកសកា ភ្នាប់នឹងវិភាគទទួល ១.០០០ រៀល

- ប្រសាំងនឹងចក្ខុមប្រធានដឹកសកា នឹងបិរាណ សេវីម-យ៉ុនព្រៃនគោ-ខ្មែរ “សេរី” ដែលមាន ថាន់-សាវី-សុដឹកសកា ជាមេ

ខ្លួន ឬទៅ ៣០ ឧសភា ១៩៦៦

សូមជូនបង្កើតប្រធានដឹកសកា

ទូលបន្ទុកជាប្រធាននៅលោកស្រីអនុដិការ “ទីរសាយតួកតាតី”

សូមត្រូវ ។

សមាគមសាស្ត្រាព្យាយុទ្ធមានសចក្តីរក្សាប័ណ្ណទៅក្នុង ហើយបាប់ការណ៍

យ៉ានប្រាលប្រើបានសចក្តីអាជីវកម្មគោរព ឬទីរសាយតួកតាតី, ដែល
មានជកទួមដោបាន ។

យ៉ានឈាមិញ្ញា តាំងនឹងត្រួតពិនិត្យការងារ និងការងារ និងការងារ
អព្រក្រិត សមតិភាពជាតិនិងវិប័យការងារ ជាតិសសក្តីពេលខែ ដែលពកការ
ត្រូវបានដោកនូវយ៉ានឈាមិញ្ញាប់នៅក្នុងការងារ និងពកការ និងពកការ
ជាតិបានការងារ មួយអនីជាយុទ្ធភាព “វិវាស់”, ជាបរិភេទដែលមានសារ់-ចាន់-សុវ
សកជាមេ ឬនព្យាយាមដើម្បីកបកម្មឡាប្រជាតិយ៉ើនិងតាមឈប់ឈរសារ៖ ។

ដើម្បីនិងសំដើរនឹងសមតិភាព ហើយនឹងការប្រលម្អិតបាប់ជាមួយយុទ្ធម៌
យើងនៅត្រូវដែល សមាគមសាស្ត្រាព្យាយុទ្ធមានសមិទ្ធនឹកតានដែលស៊ីនិរបស់នា ប៉ុន
មួយពាណិជ្ជកម្ម (១.០០០) ដល់សារៈកម្មាធិការ ដើម្បីនិងតាត់បែងគម្រោគ ។

សូមជកទួមទួលនូវសចក្តីគារពេដ្ឋស៊ីសក្តីរបស់នា ប៉ុន

ប្រធានសមាគម

លក្ខណៈ : មាស ឱម

នគរបាលក្រសួងយោតប

របស់ ន.ឌ. ប្រធានរដ្ឋសារ

(ចិន មីន ទី) Phnom-Penh, le 30 mai 1966

LE PRESIDENT DU COMITE NATIONAL D'AIDE
ET ASSISTANCE AUX COMBATTANTS

— C. N. A. A. C. —
PHNOM-PENH

A MONSIEUR LE PRESIDENT
de l'Association des Professeurs Khmers

J'ai l'honneur d'accuser réception de
la somme de MILLE RIELS (1.000 \$) dons destinés à nos combattants frontaliers,
à l'occasion de la « JOURNEE DE SOLIDARITE NATIONALE ».

Au nom de SAMDECH CHEF DE L'ETAT, à
celui du Comité et celui de nos F.A.R.K., Je suis heureux de vous exprimer mes
très chaleureux remerciements pour ce geste généreux hautement apprécié. Ces
dons procurent à nos soldats un peu de confort, leur assurent quelques plaisirs,
satisfont aussi bien des nécessités et complètent ainsi fort utilement l'action, for-
cément limitée à l'indispensable, des services de l'armée.

Veuillez agréer, MONSIEUR LE PRESIDENT,
l'assurance de ma considération très distinguée.

Signé : UNG HONG SATH

អាណាពិធីជាតិ សូមមិត្តជើបពាករក្រសួងយោតប ឯក ២៩ កញ្ញា ១៩៦៦
នាក់ ២០ កញ្ញា ១៩៦៦

ច្បាយសម្រួលព្រះប្រមុខនៅ (២៣ ឧសភា ១៩៦៦)

- ក្នុងទូទៅត្រូវអនុញ្ញាតដែលបានពាក្យរាជការ: កិច្ចជាថ្នាមុខដើម្បីទទួល

សុម្រកាបបន្លំទលចាយសម្របសហជីវិន

សុមទេសប្រាប

បន្ទាប់ពីបានស្តីបំព្រះរាជសារ វិដលក្ខន្យេះអគ្គប្រជុំសម្រាប់រាជបាបុទ្ធយោ។ រាស

ប្រព័ន្ធបែបរាជការ កាលពីចុច ទៅសក ១៩៦៦ មក

សមិទ្ធស័ប់ម វិសលប្រជាតិវិរាមសំរប នទាក់ក្រាមព្រះរាជក្រឹងចិត្តនាំដៅយា ស្ថានីជ

ភ្នំសាន្ត និងសម្រេចប្រព័ន្ធបានកំណត់មក

ទូលបន្ទះបង្កែងក្នុងក្រុមហ៊ុនសមាជិកគណៈកម្មាធការនាយកដែនសមាគមសាស្ត្រ

ព្រៃន្ទីរ ក្នុងនាមសមាជិក ព័ត៌មានសំបុត្រណាគ្នុង ព្រះរាជាណាចក្រ មានសប្តក្បែរភេជ្តាពេ

នៅក្នុងប្រព័ន្ធដែលមានចំណាំស្ថាបន្ទាត់ និងស្ថាបន្ទាត់ និងស្ថាបន្ទាត់ និងស្ថាបន្ទាត់

ចំពោករោគប្រជាពលរដ្ឋតម្លៃ] នៅទី ១ ដែលមានភ័យការងារ និងក្នុងការបង្កើតរបស់ខ្លួយ។

កាត់បសគុណ ដែលប្រព័ន្ធយមអាមេរិកាន់នឹងបារករាក់ពុន្តែត្របង្កើត ហើយដៅម្បាច់កន្លា

ក្នុងមេដ្ឋាន សាខាលីខ្លួន ត្រូវបានបញ្ជាក់ថា សាខាលីខ្លួន ត្រូវបានបញ្ជាក់ថា

ព្រៃនប្រាជសាស្ត្រជាមុនកម្ពុជានេះ មាតា ធាតុ ដាក់នឹងមតិរបៀប

ធនកសំរាប់ការពិនិត្យ និង និភ័យ ឱ្យបានដោយគ្មានជាពីរ

“ នីរាសរៀបចំជាតិ ” ដែលមានច្រកពាណិជ្ជយមសាមេរកាំងទិន្នន័យនូវក្រុងក្រុងគ្រប់

១៧ ហើយ ហើយមនុស្សតែអាតិស៊ីន នឹកចាន់ សមសារ នឹងសុវត្ថិភាព ហើយ
ដែលប្រជាការត្រូវបានការពាទសយោនុទ្ធផ្លាកិត្យសមាជិករបមកហើយនេះ ។

ទីលេខេះបន្ថែមសមសំដើនុសេចកីត្តិសាមីកិត្តិតាមរាជធានី ចំណោះព្រះរាជបាលនីង ចំណោះ
សម្រាប់ នឹងព្រះរាជនៅយាយបាយឯករាជ្យ អព្វរត្រីកាត សមតិកាត និងវិញ្ញនកាតដីថ្មីថ្មី
របស់ព្រះអគ្គិស្សន៍ ហើយសូមបានដឹងពីព្រះអគ្គិស្សន៍នៃអាសយដ្ឋាន ។

សេរីត្រូវតំឡាសូមប្រជុំព្រះមេន្តារៈព្រៃស

នៃចំណុះផ្តល់នូវការ

របស់ខ. ឌ. ប្រធាននៅសកម្មភាព

លេខ ៣០៥ ន.ស. នៅថ្ងៃទី២០ មីនា ឆ្នាំ២០១៩ នៃរដ្ឋបាល នៅតួនាទី ២៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩

ជ្រើសរើសរួមចំណុះផ្តល់នូវការប្រជុំរាជ្យ បន្ទាប់ពីប្រជុំបានទេស្ស

សេចក្តីនៅក្នុង ដែលសហដីនូវការប្រជុំរាជ្យ ការប្រជុំការងារការងារ

និងសមាគមសាស្ត្រ និងការងារការងារ ការងារការងារ ការងារការងារ ការងារការងារ

ការងារការងារការងារ ការងារការងារការងារ ការងារការងារការងារ ការងារការងារ

ក្នុងឯកាសនៃវត្ថុ

4 នគរបាលក្នុងថ្វាយក្រឹងកេវ

ចំពោះសម្រេចប្រព័ន្ធដែលការក្នុងឯកាស

នៅក្នុងឯកាសព្រះពិធីប៉ឺនៅព្រះដីក្នុងស្អាត និងក្នុងឯកាសនៅចំពោះ

ទូលាបន្ទី ទ្វាយជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការនៃសមាគមសាស្ត្រាព្យាយុទ្ធនា

សម្រេចប្រព័ន្ធឌីបុន្ណោះ ប្រសិទ្ធភាពព្រះអង្គ និងសាស្ត្រាសាច្តីការ

ជីវិសស ដើម្បីព្រះមហាក្សត្រជាគិច្ចយសិរិច្ឆេទនិងប្រជាធិបតេយ្យ ដើម្បីប្រជុំគេ

ជាមួយប៉ឺនៅក្នុងឯកាសព្រះអង្គជាចក្រការបាល ។

ទូលាបន្ទី ទ្វាយ សម្រេចប្រព័ន្ធឌីបុន្ណោះ នៅពេលមេដាច់លើមាត្រា

ដើម្បីរៀបចំព្រះនាយកដ្ឋានយករដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ ប្រជាធិបតេយ្យជាតិ និងខ្លួនភាពរបស់សមាគម

រហូតដល់ជាគិច្ចយសាធារណ៍ ។

សម្រាបបន្ទីទ្វាយ ក្នុងព្រះនាយកដ្ឋាន មេសា ១៩៦៦

ពិមកពីទីពោះ ។

ក្នុងឯកាសដែលបានដែលនេះ ឱ្យសម្របសិទ្ធភាពសាច់និង ព្រម

ទាំងក្រុមក្រសាររឿង និងសាស្ត្រាសាច្តីការនៅចំពោះ យើងិវិសសិរិសាល ហើយ

ប្រកបដោយសេចក្តីស្អាត យើង្ហាលប្រជាប័ណ្ណតរបស់ទី ។

ក្នុងព្រះនាយកដ្ឋាន មេសា ១៩៦៦

សាច់ចំចុះ
និង

លម្អិតប្រជុំទ្វាយព្រះបាស្តីលេក់ ន. ស៊ិហុ

នាយករដ្ឋបាល និង នាយករដ្ឋបាល

...ចំណែះសេន្តូច្បាប់ប្រជុល្យ

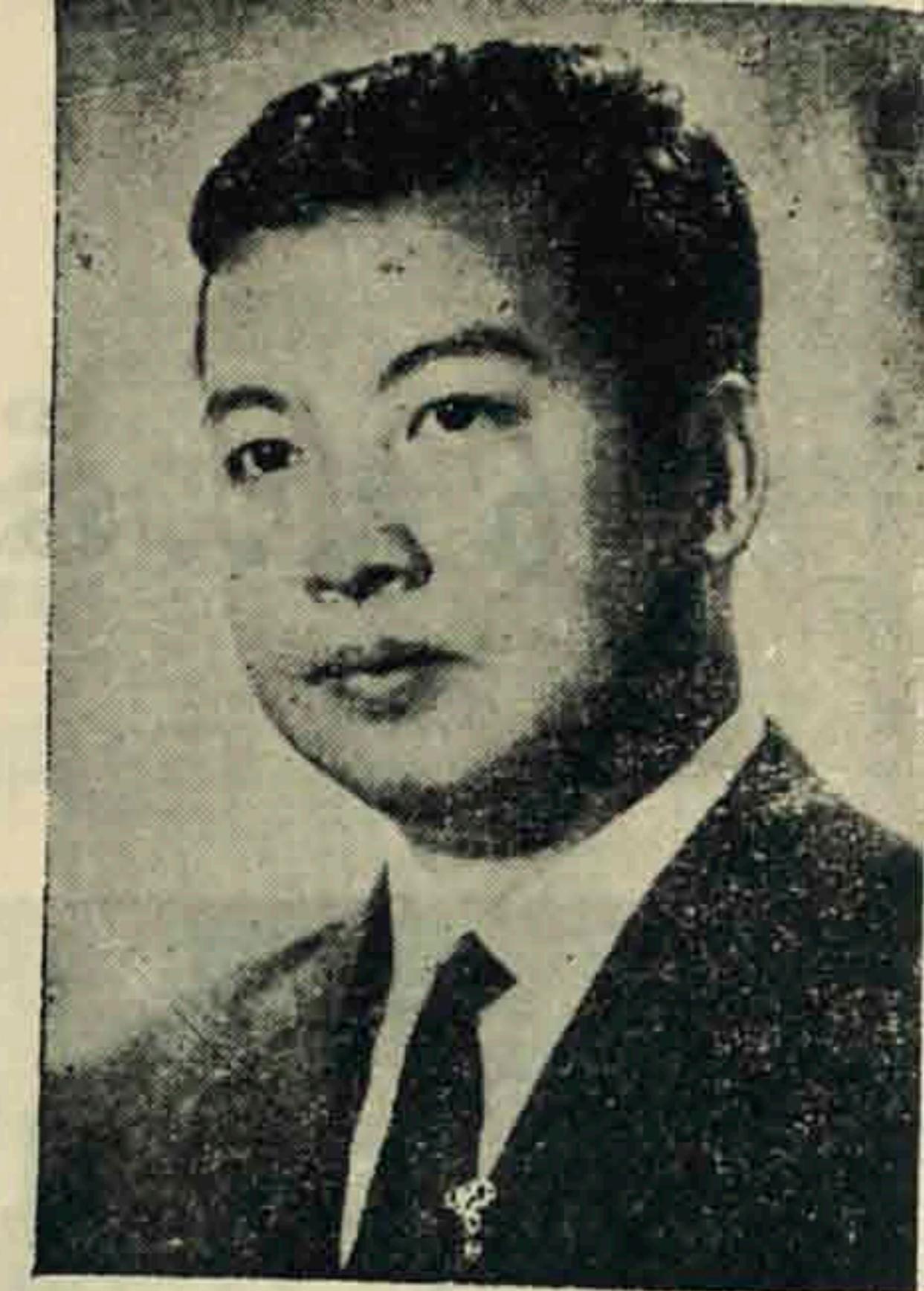
កន្លែងទិន្នន័យ ទូលាងេវីស៊ីម៉ូ នាយកដៃការណ៍រដ្ឋបាល ការងារក្រសួងសាធារណៈ
នាយកដៃការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ

សូមព្រះអង្គភាពការសប្តាហ៍ទៅសង្គម ការងារក្រសួងសាធារណៈ ប្រជុល្យ
ព្រះអង្គ សូមព្រះអង្គប្រជុល្យស្ថិត នៅក្នុងព្រះសុខាភិបាល ការងារក្រសួងសាធារណៈ
ការងារក្រសួងសាធារណៈ ប្រជុល្យស្ថិត នៅក្នុងព្រះសុខាភិបាល ការងារក្រសួងសាធារណៈ

ទូលាងេវីស៊ីម៉ូ នាយកដៃការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ
ការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ
ការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ
ការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ

ទូលាងេវីស៊ីម៉ូ នាយកដៃការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ
ការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ

សូមក្រាលដំឡើង ក្នុងពេលវេលា ៧ មេសា ១៩៦៦

នគរបាលក្នុងនឹងក្រុង

សហគម្រោះ ជាទីស្រី

ឱ្យសូមអនុមេញ ទូលាងេវីស៊ីម៉ូ នាយកដៃការងារក្រសួងសាធារណៈ

នាយកដៃការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ

ការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ ការងារក្រសួងសាធារណៈ

នគរបាលក្នុងនឹងក្រុង

6 . . . ចំណែនឈទ្ធប្រព័ន្ធដំឡើង

ថ្វាក់ទី ១

នឹង

ថ្វាក់ទី ២

នៅឯកសារបាល់ចំណែនឈទ្ធប្រព័ន្ធ ឬល្អប្រព័ន្ធឌីជីវិត និងសមាជិកគោរក មានភាព

នាយកនឹងសមាគមសាស្ត្រពាណិជ្ជការ

សូមប្រសិទ្ធភាពប្រព័ន្ធ និងការប្រព័ន្ធផ្លូវការ និងសំណើមួយសំខាន់សំខាន់

សុខប្រប្រការ សូមទេរតាចំបីផ្សេងៗរាយ និងប្រព័ន្ធផ្លូវការប្រព័ន្ធ

ឯម្មានសុតនោតិកកន្លែងប្រព័ន្ធ សូមបានការពេលវេលាដំបូង

ដៃម្ខ្រិតជាមួយនៃក្រុមហ៊្រ ពុទ្ធសាសនកំណែនឈទ្ធប្រព័ន្ធ នាក់កន្លែងប្រព័ន្ធដំបូង

បង្កើតបង្កើត ឬបន្ទូរប្រព័ន្ធសាសនា និងការពេលវេលាដំបូង និងការពេលវេលាដំបូង

នគរបាលក្រុងនគរបាល

សេស់សម្បច្ចោះសង្គ្រាន់ ថ្ងៃទី ២

សូមអំពើរៀនរៀនរៀនរៀន

សូមជាមុន

គបុត្យហាយលេខ ១៧៥ គ.ស. ១០ ចុះថ្ងៃទី ៩ មេសា ឆ្នាំ១៩៦៦

គត់មានប័ណ្ណសមស្រីកកយយ៉ានិកកំបុងបុងយោយបានទូលាយ

បុរីសព្វសាទុការពារដែលលោកបានប្រសិទ្ធភាពនឹងការសម្រេចនៅ ។

គត់សូមទេរីកយកទិន្នន័យ ប្រសិទ្ធភាពបំពាន់លោកប្រជាធិបតេយ្យ

និង ព្រមទាំងសមាជិកនៃសមាគមទាំងអស់ សូមទួយបានសំរាប់ជាយុទ្ធសាស្ត្រ

ទាំង ៤ ប្រការ គឺ កាយ់ វិណោះ សុះ ពល់ គ្រប់ គ្នាតប់ តាំងព័ត៌មេះ

គោរកបំផុយ ពេលវិល សូមទួយសមាគមរបស់លោកអករនេះប្រកប

ជាយុទ្ធសាស្ត្រការពារដែលជាការពិនិត្យការ ។

សម្បច្ចោះសុខមុខិតិក ព្រះសង្គ្រាន់

និធូព្រៃណ៍ : កុល ១៨

បំពេះការដើម្បីអាណាពិមាណ គិតិមកត. គិយក

ប្រសិទ្ធភិបាលសាស្ត្របានការ សូមជាក់សុចរោះ

Monsieur Khieu Komar, Doyen de la Faculté
des Sciences, Phnom - Penh.

នគរបាល នគរបាល

ជាយទ្វីយតបនិនសចក្ខែនការបរមសំខាន់ៗ គណៈកម្មាធការនាយកក្រុង
សំងម្បលរមយ៉ានសកម្ម កន្លែលនាតិជីសំខាន់ៗ និងសមាគមសក្សាទរាយឱ្យ
ធានអ្នកយពតិមានតាមវិញ្ញាតិជន តាមការបិទប្រកាសនៅទីស្ថាក់ការដន្ត អំពីការដែល
ស.ស.១. ធានប៊ីកម្មកំបាន្វិននានាជីស្ថាក់ការវិនាទេះ (កំនើនពីនៅ ៣៩៥មក) ។
កន្លមយសុខាប់ ២៧៥ និង កន្លិចមយនាមីនិន ២០ នាទី ។
សិស្សជំនាញទី ១ ដំបូងចុះឈ្មោះនៅ ២០ នាក់; នៅទីប៊ីកសល់តួ ៩ នាក់
នៅប្រទួនជាប់ ៦ នាក់ ។
សិស្សជំនាញទី ២ (ឃុលរោគ ១ មេសា ៦៦) មានចំនួន ១៧ នាក់:
ប្រើ ១៦ នាក់ ប្រុស ១ នាក់ និន ១១ នាក់ នៅក្នុងការដែលធានប្រទួនពីចិត្ត ២៣ សំហាល់៦៦
ធានជាប់ចំនួនសល់តួ ។
ធមកពីទី៣ ១៣

អនុវិទ្យល័យ សាលាយេវ ៥ (កំពង់ឆ្នាំង) 880 រៀល

— ពាមជីកង (កំពង់ពាម) 1300 —

— ជិមិវិន (កណ្តាល) 1300 —

— កំដែក (កំពង់ជី) 1000 —

— អិបយុទ (ពាណិជ្ជបង) 600 —

— ស្បែក (កំពង់ពាម) 1240 —

មហាឌីវិទ្យល័យ នគរបាលសល្បយ

ទូទាត់ទី ២ 260 —

វិទ្យល័យ សុវត្ថិភាព (កំពង់សិរី) 1550 —

អនុវិទ្យល័យ ត្រពុជីមបីង (ត្រពុវិនិស) 500 —

— នគរ យ៉ឺង (ពាណិជ្ជបង) 700 —

ឈាយកដ្ឋានមធ្យមសិរី (ភ្នំពេញ) 560 —

សុវត្ថិភាព និង ព្រាណ និង ការបង្កើត

បាប់គំនែចីម៉ូ ១១ ទស្សនា ១៩៦៦ យើងជាមួយលីកគណន៍សមាជិក ១៨

សាលាតា ដូចខាងក្រោមនេះ :

មិន ក្នុង គោរៈ ម្នាក់ជុំ (ដើម្បីប្រើប្រាស់ប្រជាមានិគុមក)	975	រោល
មិន សោម សារៈ ម្នាក់ជុំ (វិទ្យាល័យពោធិ៍សាត់)	200	-
វិទ្យាល័យ ព្រះអង្គភាព (ព្រះវិនិ)	672	+
ព្រះសីហនុ (កំពង់ចាម)	5000	-
- ពាណិជ្ជ (កណ្តាល)	620	-
- ព្រះនាមសុរាអ្រិត (កំពង់ឆ្នាំង)	1280	-
- ព្រះសុរីយោរិន្ទ (សុយោរិន្ទ)	2840	-
- ព្រះមហាក្សត្រឃើញឃើញ (ក្រោច់)	1800	100
ទីតាត់ការ នរោះសល្បៈ	180	-
អនុវិទ្យាល័យ ដើម្បីប្រើប្រាស់ (ដើម្បី កណ្តាល)	560	-
- ទីផ្សារ (កំពង់ស្តី)	900	-
- ឆ្នាំង (ក្រោច់)	2100	-
- មោង (ចាត់ដំបង)	256	-
- សិរីមត្តិល (រារោង)	160	-
- សាលាលេខាច (កំពង់ឆ្នាំង)	340	-
- កំពង់ក្រប់ក (ព្រះនិនិ)	1200	-
- កំពង់វិនិ (កំពង់ចំ)	620	-
- ក្រោចសំណួរក (ព្រះនិនិ)	1100	-
- ទេពប្រុង (កណ្តាល)	620	-
- ព្រះនេរូម (កំពង់)	660	-

REGIME D'ETUDES A LA FACULTE DES SCIENCES

par Khieu Komar

A l'intention des professeurs de l'E.S.P.C., désireux de préparer une licence ès-sciences, voici quelques renseignements concernant la Faculté des Sciences, de l'Université Royale de Phnom-Penh.

I. CONDITIONS D'ADMISSION

Sont autorisés à s'inscrire, sans condition d'âge, les titulaires

- du diplôme du Baccalauréat { — 2e partie, série Math
ou Sc. Exp. (ancien régime)
- Section B et C (nouveau régime)

— du diplôme de professorat de l'E.S.P.C., d'options scientifiques

II. STRUCTURE ET CONDITIONS D'OBTENTION DES LICENCES ES-SCIENCES

La première année, les étudiants doivent obligatoirement préparer et obtenir l'un des certificats de propédeutique suivants, pour avoir accès au cycle de licence proprement dit.

- CES de Mathématiques Générales et Physique (M.G.P.) orientant vers une licence de math ou de physique.
- CES de Mathématiques, Physique et Chimie (M.P.C.) orientant vers une licence de physique ou de chimie.
- CES de Sciences physiques, chimiques et naturelles (S.P.C.N.) orientant vers une licence de sciences naturelles, ou de chimie.

Les autres CES sont groupés de la façon suivante, en vue de la licence ès-sciences par spécialité.

A— Licence ès-sciences mathématiques

- 1.— CES de Mathématiques I
- 2.— CES de Mathématiques II
- 3.— CES de Mécanique générale
- 4.— CES de : Astronomie, ou Algèbre, ou Méthodes Mathématiques de la Physique (MMP), ou Calcul de Probabilités et de Statistique, ou un CES proposé par le conseil de Perfectionnement.
- 5.— CES de : Electricité, ou Optique, ou Thermodynamique et Mécanique physique.

B.— Licence ès-sciences mathématiques appliquées

- 1.— CES de Mathématiques I
- 2.— CES de Technique Mathématique de la Physique (T.M.P.)
- 3.— CES de Mécanique Générale
- 4.— CES de : Electricité, ou Optique, ou Thermodynamique et Mécanique physique.
5. et 6.— Deux des CES suivants : Mécanique appliquée, calcul de probabilités et de Statistique, Astronomie, Calcul numérique, Algèbre (ou autres CES proposés par le Conseil de perfectionnement)

C.— Licence ès-sciences physiques (mention Physique)

- 1.— Technique Mathématique de la Physique (T.M.P.)
- 2.— Electricité.
- 3.— Optique.
- 4.— Thermodynamique et Mécanique physique.
5. et 6.— Deux des CES choisis parmi les suivants : Mécanique générale, Astronomie; Electrotechnique; Electronique; Chimie minérale; Chimie organique ou autres CES proposés par le conseil de Perfectionnement.

D.— Licence ès-sciences physiques (mention Chimie)

- 1.— Chimie générale I (Atomistique et chimie structurale)
- 2.— Chimie générale II (Thermodynamique et cinétique chimiques)
- 3.— Chimie minérale
- 4.— Chimie organique
5. et 6.— Deux de CES choisis parmi les suivants : Electricité; Optique; Thermodynamique et Mécanique physique; Métallurgie et Traitements thermiques et industriels; Biochimie, Microbiologie et Physiologie végétale ou autres CES proposés par le conseil de Perfectionnement.

E.— Licence ès-sciences naturelles

- 1.— Zoologie
- 2.— Géologie générale
- 3.— Biologie générale
- 4.— Botanique

5 et 6. — Deux de CES choisis parmi les suivants :

Biochimie, Microbiologie et Physiologie végétale; Physiologie animale, Botanique tropicale; Géologie historique; Minéralogie; Chimie minérale; Chimie organique ou autres CES proposés par le conseil de Perfectionnement.

Ces licences de spécialité correspondent aux licences d'enseignement. Les titulaires de ces licences qui postulent un emploi dans l'enseignement font en principe un an de stage,

Une licence ès-sciences, libre c'est-à-dire sans spécialité, groupant seulement cinq CES en plus du CES de propédeutique (pourvu qu'il n'y ait pas d'incompatibilité entre CES), est actuellement envisagée. Elle n'est pas encore l'objet d'un texte officiel. Les titulaires de cette licence s'ils optent pour la carrière de l'enseignement doivent en principe faire deux ans de stage.

III. CAS DES PROFESSEURS DE L'E.S.P.C.

A cause de leur éloignement de la capitale et de leur service hebdomadaire en général trop surchargé, nos professeurs de l'E.S.P.C. peuvent difficilement préparer une licence ès-sciences.

En effet, les nombres d'heures hebdomadaires pour les CES de propédeutique sont les suivants :

MGP : cours 9h + T.P. 9h = 18h

MPC : cours 11h + T.P. 13h = 24h

SPCN : cours 11h + T.P. 15h30 = 26h30

D'autre part le règlement prévoit une présence obligatoire aux séances de travaux pratiques.

Cependant des dérogations exceptionnelles peuvent être accordées à titre individuel par le Doyen aux étudiants qui justifient d'un empêchement légitime.

En outre, il est possible de garder l'admissibilité partielle dans chaque matière de l'examen des CES de propédeutique, à condition que le candidat obtienne une moyenne au moins égale à 11 sur 20 dans cette matière aux trois épreuves écrite, pratique, orale.

Moyennant ces dispositions, un professeur de l'E.S.P.C. qui habite Phnom Penh ou dans les localités proches (Takhmau, Dey Eth Kg. Kantuot, Champou Voan, Bèk Chan, Tep Pranam, Oudong . . .), pourrait envisager d'assister aux séances de T.P. de certaines matière seulement : il pourrait ainsi, par admissibilités partielles échelonnées sur plusieurs sessions, obtenir l'admission définitive à l'examen d'un CES de propédeutique.

Il est à préciser qu'il faut beaucoup de persévérance et de volonté pour ne pas céder à la défaillance en cours d'année (ce qui n'est pas le cas de la majorité des professeurs inscrits jusqu'ici). Un emploi du temps rationnel, pas trop encombré d'heures supplémentaires ou de cours dans des écoles privées, doit être arrangé au préalable avec la direction du lycée ou collège, avant de prendre l'inscription à la Faculté des Sciences.

Une fois le propédeutique franchi, la voie vers la licence est plus accessible : en effet, chaque CES de licence ne comporte qu'une ou deux séances de cours et une seule séance de travaux pratiques, en moyenne six heures par semaine.

D'autre part les titulaires d'un CES de propédeutique peuvent envisager de passer le concours d'entrée à l'Ecole Normale Supérieure, ce qui est une façon de se libérer partiellement des obligations d'enseigner pour mieux se consacrer à la préparation de la licence.

Pour tous renseignements complémentaires, les intéressés peuvent s'adresser directement à la Faculté des Sciences.

បណ្តាញ នា នី

លេខ 443 មហាផ្លូវក្រោមទីន៍ ភ្នំពេញ មានសចក្តកករ

និងបុគ្គលិក :

- 20% បំពេជសវវិភាគវិទ្យា

- 10% បំពេជសវវិភាគបន្ថែន

ដល់សមាជិកនៃ ន.ន.ខ.ន. ឱ្យដ

ដល់នាមខ្លួន និងការទេស នាម តារាង ។

សមធម៌បំណុលសមាជិក !

សាស្ត្រធម៌រដ្ឋបាល

ពិនិត្យាប័យព្រះគន្លប៉ា, ព្រៃទីន, កំពង់ចាម

១- អ៊ីតិការល្វើប្រជាធិបាប់ជាក់ប្រឡូន

យើងធានយើក្រសាកបានពីថាគាត់ការមង្គមសក្ខាមួយបញ្ចក់ថា ត្រូវដាក់ទិន្នន័យច្បាស់
លាស់ និងបំណុលដើនឹង បំណុលដើនឹងនឹងប្រជាធិបាប់ជាក់ប្រឡូន ។ ដូចមានវិញ្ញាបន
កាលយើងយើក្រប្រជាធិបាប់ជាក់ប្រឡូនដែលបញ្ជាផ្ទៃពេលប្រឡូន ហាក់ដូចជាមិនត្រូវពារពាណកាលការបរទេស់
សាង ។ គោលបំណុលរបស់យើង គឺបង្កើនឹងថា សំស្បែកចេះខ្លួនបែប៖ ឪលខ្លួនស្អាតៗ ។
តើយើងគានបំណុលនឹងបង្កើនឹងបន្ទី ឬ ឬម្នាក់គ្មានឱ្យ ។ ម្នាក់ទេ] តួនាទីកាលបំណុលដើនឹងនឹង
មេរោគន៍ប្រការ គឺ ព័ត៌មានសក្ខាមួយបញ្ចក់ថា ដូចមានបំណុលដើនឹងនឹងប្រឡូន
មានលក្ខណៈទូទៅ ដើម្បីទិន្នន័យសក្ខាមួយបញ្ចក់ថា ដូចមានបំណុលដើនឹងនឹងប្រឡូន
ការកំណត់ក្រសួងសក្ខាមួយបញ្ចក់ថា ដូចមានបំណុលដើនឹងនឹងប្រឡូន ។ ពីថាគារមង្គមសក្ខា
នេះ ដូចជាបញ្ហាសាកបានបញ្ចក់ថា តើគ្មានឱ្យស្អាតៗ នៅពេលប្រឡូនមួនៗ
ស្របតាមប្រជាធិបាប់ជាក់ប្រឡូន សរសាងឯសប្រជាធិបាប់គ្នា ។ តើមកពី
សំស្បែកចេះខ្លួន? ហើយពីរបៀបនេះ ដែលដំណាក់ណានុវត្តមានមុន្តុជានេះ កំរែយ កំកុំប្រឡូន
ដែរ ចុះទៅក្នុងសក្ខាមួយបញ្ចក់ថា នៅពេលប្រឡូនមួនៗ?

ឃើន ធម្មជ័យ សំណងពាយ
ប្រឆាំង នៅពេលដែលតែងប្រជាណ សូមគិតជាទិច្ចិថលសិស្សទៅកន្លែងប្រឡងដែល
ត្រូវដោះស្រាយប្រជាណរបស់លោក ធាតុស៊ស គូគាស្រាវជល់សិស្សដែលខ្សោយម
ទស្សន៍សង្គមកុំពួកជាក់ ចែកមេរោនពិត្យប្រាកដ ស្រាប់តែកើនប្រឆាំង
ជាមេគ្គុទានំទីខ្លួនប៉ុណ្ណោះ (ប្រសិនបើប៉ុណ្ណោះយើងនឹងរីករាយរបស់
ខ្លួន) នៅតាមបញ្ជាផី ។

២- អំពីការកែវគ្រោះពេលប្រឆាំង

ឃើន ធម្មលោកឧបាយវិមាយ ។ សមាជិកអគ្គកិកតែនៅសេចក្តីថ្ងៃ (នៅពេល
ប្រឆាំងសញ្ញាប័ត្រមួយសក្តី) ក្រោមឈ្មោះស្រាវប្រែរីន្ទាក់ មានសាស្រា
ពាយប្រោរីនការងារបានកំណើន បារើនីមួយៗ, បារើនីមួយៗ, បារើនីមួយៗ,
និងការរំលែក, ទទួលការកាប់រំលែក, បារើនីមួយៗ ។ ឬ ប្រសិនបើ
ប្រសិនបើសាស្រាវប្រោរីន្ទាក់ ឬ ឬ ឬ ឬ ម៉ោងចាប់បើចុះបំពេះ
សាស្រាវប្រោរីន្ទាក់ ? ឬ ឬ ឬ ឬ មានការលំបាករាយឱ្យរាយ . . . ។
គឺតែគិតជាសិស្សដែលយុទ្ធសាស្ត្រ ហើយវិត្តវិធីគិត្តសំរាប់តែនៅសេចក្តីនូយៗ
និងនូយៗ ស្រាប់តែមកបែងលើអគ្គកិកដែលមិនដែលបារើនីមួយៗ ដែលមិនបានកែសក់
កំចុចការបាស់គ្នា ការបាយការណ៍ដែលពេលពេលខ្លះដែរ ។

..... ពិនិត្យរឿងរាល់យ ត្រូវឱ្យមិន

សេចក្តីដើរគូលិន

ឪបានមាន “យុន-កែវីន” គ្រប់បានសាលាបមសក្តីបំពេញរីន្ទា
និងដោះស្រាយដែលបានទទួលរាយភ្លាមៗបានល្អ ការបាស់ប្រោរីន្ទា និង

សម្បូរកបំពាក់អស់ជាប្រចាំនោះ, សម្បូរកម្មាធិបាទៗនៅលាក់បានហើយ
 នឹងបុគ្គលិកសក្ខ្តាបំនីអស់ដែលធ្វើការនៅអនុវត្តណ៍យក្រដើម្បីនឹង ដោយអស់លាក់បាន
 ដួយជានីកាលទាន ១៥៥០ នៃលដ្ឋានបំផើនឹង ដើម្បីដឹងទុក្ខមក្សាការខ្លះទៅនឹងដឹងដឹង
 នូវសម្រាប់ក្រុងព្រឹត្តិការណ៍ដោយសារលាក់បាន ។
 នីកាលទាននេះ បង្ហាញទីត្រូវនៃសម្រាប់ការបាន សេចក្តីណាត់តាស្ថានីនិ
 សប្បីសដិសមិរបស់លាក់បានយើង ។ ម៉នីតប់បោណា៖ នីកាលទាននេះបង្ហាញ
 យីត្រូម្យាជីនេះ នូវមិត្តភាពរាយក្រឹងបុគ្គលិកសក្ខ្តាបំនីអនុវត្តណ៍យក្រដើម្បីនឹងបុគ្គលិកសក្ខ្តា
 សាលាបែមសក្ខ្តាបំព្រើដើម្បីនឹង, នូវបំណុលមេត្តិកាត នឹងសាមគិដមិរក្រឹងបុគ្គលិកសក្ខ្តា
 នឹងបុគ្គលិកសក្ខ្តាបែបគ្នា ។

• . . ពីអនុវត្តណ៍យក្រដើម្បីកំណែក (កំពង់ដំ)

KHMERISATION DE L'ENSEIGNEMENT NATIONAL

Cette question a été proposée par M. KIM SILLON, Directeur du collège de Tang-Kauk, lors de la réunion de tous les chefs d'Etablissements Secondaires tenue le 3.1.66 à Phnom Penh, sous la présidence de M. le Directeur de l'Enseignement Secondaire. En voici le débat :

— « M. le Directeur de l'Enseignement Secondaire : La khmérisation pose de multiples problèmes à savoir :

1. problème des manuels
2. problème de personnel enseignant en khmer
3. problème des mots appropriés

Et il faut s'y préparer dès maintenant.

— M. KIM SILLON, Dircollège de Tang-Kauk : souhaite qu'il faut commencer les préparatifs pour la khmérisation dès maintenant, et envisage la création des commissions de diverses disciplines travaillant à la khmérisation.

— M. le Directeur de l'Enseignement Secondaire : Je ne m'y oppose pas, mais seulement nous avons des difficultés.

— M. KAU LON : La khmérisation est inévitable mais impossible pour le moment. Alors, nous devons nous préparer à cette tâche suprême; il nous faut des manuels, des revues. Actuellement, nous avons à accoucher

une revue, notre revue de l'Enseignement Secondaire. Ainsi, les articles à y insérer doivent être rédigés par des commissions.

— M. le Directeur de l'Enseignement Secondaire : La khmérisation se fera mais à long terme. La revue de l'Enseignement Secondaire paraîtra certainement.

— M. KHVAN SIPHAN : Il ne faut pas trop hâter. Les termes en khmer sont encore très rares; nous sommes très difficiles d'exprimer les nuances dans notre langue maternelle. Mais la bonne volonté peut vaincre tout.

— M. MEAS DIM : Il y a bien une possibilité d'enseigner en khmer. L'expérience en a fait preuve.

— M. CHHOR KIM HONG : La khmérisation est un problème national. Nous pourrions faire appel aux gens haut diplômés d'écrire des manuels d'enseignement en khmer, les ingénieurs . . .

— M. le Directeur de l'Enseignement Secondaire : Impossible pour le moment d'obtenir un concours profitable de la part d'eux. Nous devons compter sur nous-mêmes. L'enseignement primaire imitera notre exemple une fois notre décision approuvée par S. A. le Ministre d'Etat. »

EXTRAIT DU PROCES-VERBAL
DE LA REUNION DE TRAVAIL TENUE
LES 3, 4, 5, 6, 7, 8 JANVIER 1966

នគរបាល នគរារណ

លេខ 174 ក្រឹមរដ្ឋមន្ត្រី ភ្នំពេញ

មាត្រលេខក្រុងរក្សាយកសារជាមួយ 15 % ជូនមិត្តយើងឈានដើរ

ទៅទីក្រុងរដ្ឋមន្ត្រី ក្រុងក្រសួង ។

សូមបង្ហាញបញ្ជាសមាជិក !

କିମ୍ବାଣଙ୍ଗ ପିଲ ଶ୍ରୀନାନ୍ଦ

● La rougeole attaque-t-elle par les yeux ?

Mettre en présence, volontairement, pendant quelques minutes et à 1 mètre de distance, des rougeoleux et des enfants sains pour voir si ceux-ci contracteront la maladie est une entreprise pour le moins hasardeuse . . .

Précisons toutefois que le médecin hongrois qui s'est livré à cette étude avait son idée sur le mode de contagion. A son avis — basé sur des travaux antérieurs — la porte d'entrée du virus est non pas les voies respiratoires supérieures comme il est généralement admis pour les virus, mais la conjonctive oculaire. Il avait donc pourvu les enfants sains de lunettes protégeant les yeux de façon parfaite pendant la confrontation et il est de fait qu'aucun des enfants sains, dont les yeux seuls étaient protégés, n'eut la rougeole.

Par ailleurs, le médecin s'est livré à une autre expérience: il a instillé du sérum de convalescents de rougeole, 1 goutte dans chaque œil, à des enfants qui avaient été exposés à une contamination certaine. Ceux qui avaient reçu le sérum 1 à 6 heures après la contamination n'eurent pas la rougeole. Ceux à qui l'instillation avait été faite plus tardivement (17 à 24 h.) contractèrent la maladie.

● Pour voir la nuit

On vend depuis quelques mois aux Etats Unis des lunettes qui permettent aux personnes qui les portent de voir dans la plus épaisse obscurité. Elles n'ont qu'un inconvénient, elles ont la longueur et le poids des jumelles; elles contiennent un « identificateur » qui enregistre des rayons lumineux que l'œil humain ne perçoit pas.

● La cacahuète conserve

« Qu'avez-vous fait pour devenir si vieux ? » : Question à laquelle aucun centenaire n'échappe. A Los Angelès, le nouveau centenaire Luis Rich a ainsi répondu au Maire: « Je mange des cacahuètes tous les jours depuis 65 ans. Faites comme moi, et vous verrez. Peut être que vous me rattraperez ! »

● Mangez du fer

Beaucoup de femmes manquent de fer... a déclaré le spécialiste suédois, le professeur Waldenstroem, au cours d'un congrès médical tenu à Wiesbaden. Le manque de fer est selon lui l'une des maladies les plus courantes. Elle se manifeste par la chute des cheveux, les ongles fendus et des irritations aux coins de la bouche. Notre corps assimile beaucoup moins bien le fer végétal (des carottes et des épinards par exemple) que le fer animal contenu dans les jaunes d'œufs, la viande et les boudins noirs.

● Opération à 6.200 mètres

Une expérience médicale unique au monde a été effectuée par un groupe de savants argentins dirigés par le docteur Bernardo Lozada professeur de physiologie à l'Université de Salvador, elle a eu pour sujets une vingtaine de chiens et pour cadre les cimes enneigées du massif de l'Aconcagua, le plus haut du continent américain.

L'expérience a consisté en une série d'interventions chirurgicales effectuées sur une table d'opération dressée à 6 200m d'altitude, en pleine Cordillère des Andes. Les chirurgiens ont pratiqué des biopsies (prélèvement de tissus) sur les animaux préalablement anestésiés. Les tissus extraits ont ensuite été traités au RA-8 une substance actuellement expérimentée pour le traitement de l'angine de poitrine. Les tissus malades prélevés et traités à haute altitude présentent un effet des caractéristiques qu'ils n'ont pas dans des conditions normales.

● Deux heures et quart de larmes

Des médecins américains ont fait noter à 80 mères de nourrissons nés normaux les horaires et la durée des pleurs de leur bébé. Ces nourrissons étaient en bonne santé et les auteurs s'étaient efforcés d'éliminer de leurs observations les bébés vivant dans une atmosphère familiale trop tendue, ce qui aurait été un facteur supplémentaire de pleurs. Donc, ces nourrissons normaux, vivant dans des conditions normales, ont pleuré ou crié en moyenne deux heures et quart par jour pendant les sept premières semaines de leur existence. Ce temps de pleurs a diminué ensuite chaque semaine. On voit donc que dans certaines limites évidemment, il ne faut pas s'alarmer outre mesure quand bébé « donne de la voix ».

● Pour pouvoir s'arrêter à temps

Dans certains bars américains, et aussi au cours de « cocktail-parties », chaque convive reçoit un petit « drunkometer » avec son premier cocktail. Ce petit appareil permet à chacun de contrôler la dose d'alcool qu'il a dans le sang. Précieux surtout pour les conducteurs.

କେନ୍ଦ୍ର ପାତ୍ର ମହିନ୍ଦ୍ର

● Les insectes : « amis ou ennemis » ?

« Les insectes contre lesquels l'homme mène le combat depuis qu'il est sur terre, pourraient — et devraient — devenir ses alliés les plus efficaces, a déclaré le professeur Edward Steinhaus, éminent entomologiste américain à un congrès tenu en Californie. « Les insectes sont une source inépuisable et encore inexploitée pour notre alimentation, ils servent aussi à essayer de nouveaux médicaments ou d'autres produits et les spécialistes de l'aérodynamique s'efforcent de les imiter. » Selon Steinhaus « il ne faut plus exterminer aveuglément les insectes mais les domestiquer ! » Mais nous avons lu aussi que si les oiseaux et d'autres bêtes ne mangeaient pas les insectes par milliards chaque année le monde en serait submergé et l'humanité entière en périrait.

● Un beau maquerau

Le marin pêcheur Emile Wacogne, de l'Equipe du « Cap d'Ailly », unité de la Flotille de pêche de Boulogne-sur-Mer, a l'habitude de ramener des maquereaux de belle taille, mais le record a été certainement battu récemment. Il a pêché, en effet un maquereau « géant », long de 53 centimètres alors que la moyenne du poisson est de 35cm. Ce marquereau phénomène pèse 1 kilo 800 à lui seul alors qu'habituellement, les plus gros ne pèsent que 350 grammes.

● L'homme, cousin du rat ?

« L'homme et le rat sont proches parents » a déclaré le Dr McMalcolm au 16e congrès de zoologie à Washington, « tous les rongeurs actuels descendent du primate d'où s'est développé l'homme ». L'ancêtre de l'homme et du rat, c'est, selon lui, l'Panagalidac, petit animal disparu qui avait des sabots aux jambes arrières et des griffes aux pattes de devant. Le groupe de primates auquel appartiennent le singe et l'homme a émergé il y a environ 35 millions d'années.

● C'est pas d'hier...

Au Basulotand, en Afrique du Sud on vient de découvrir des ossements de l'ancêtre du dinosaure. Tandis que le dinosaure géant « diplodocus » avait une hauteur de 12 mètres et une longueur de 30, ce premier dinosaure ne dépassait pas le format de 2m sur 12m ; ces restes dateraient d'environ 220 millions d'années.

● Comment le chameau emmagasine-t-il l'eau ?

Ce mystère semble enfin résolu grâce aux recherches du Professeur Perk de l'Université de Rehoboth, en Israël. Si le chameau peut absorber jusqu'à 200 litres d'eau il n'en emmagasine dans son estomac qu'une faible partie (1/30e seulement).

Le reste du liquide passe dans le sang où il sera retenu par l'albumine très abondante et par les globules rouges qui vont se gonfler pour en recevoir,

Comme, de plus, le chameau ne transpire pas et que sa température peut monter très haut sans qu'il ait de la fièvre, il se trouve ainsi armé pour marcher au besoin plusieurs semaines sans boire.

● Un petit insecte qui fait couler les gros...

Les zoologues allemands L. Jander et J. Lintenmair ont longuement observé les petits insectes qui vivent sur l'eau des étangs et des mares, moucherons à ailes courtes de l'espèce « stenus ». Leur pire ennemi est le scarabée aquatique beaucoup plus gros qu'eux. Dès que l'un d'eux les menace ces insectes projettent, de deux glandes placées à l'arrière, un liquide qui aussitôt trouble la surface de l'eau et provoque des vagues imperceptibles qui permettent à l'insecte de se lancer en avant à raison de 75 centimètres la seconde, soit 25 fois plus vite que l'agresseur. Mieux encore dès que le gros insecte touche l'eau aspergée du liquide, il ne peut plus courir et il s'enfonce...

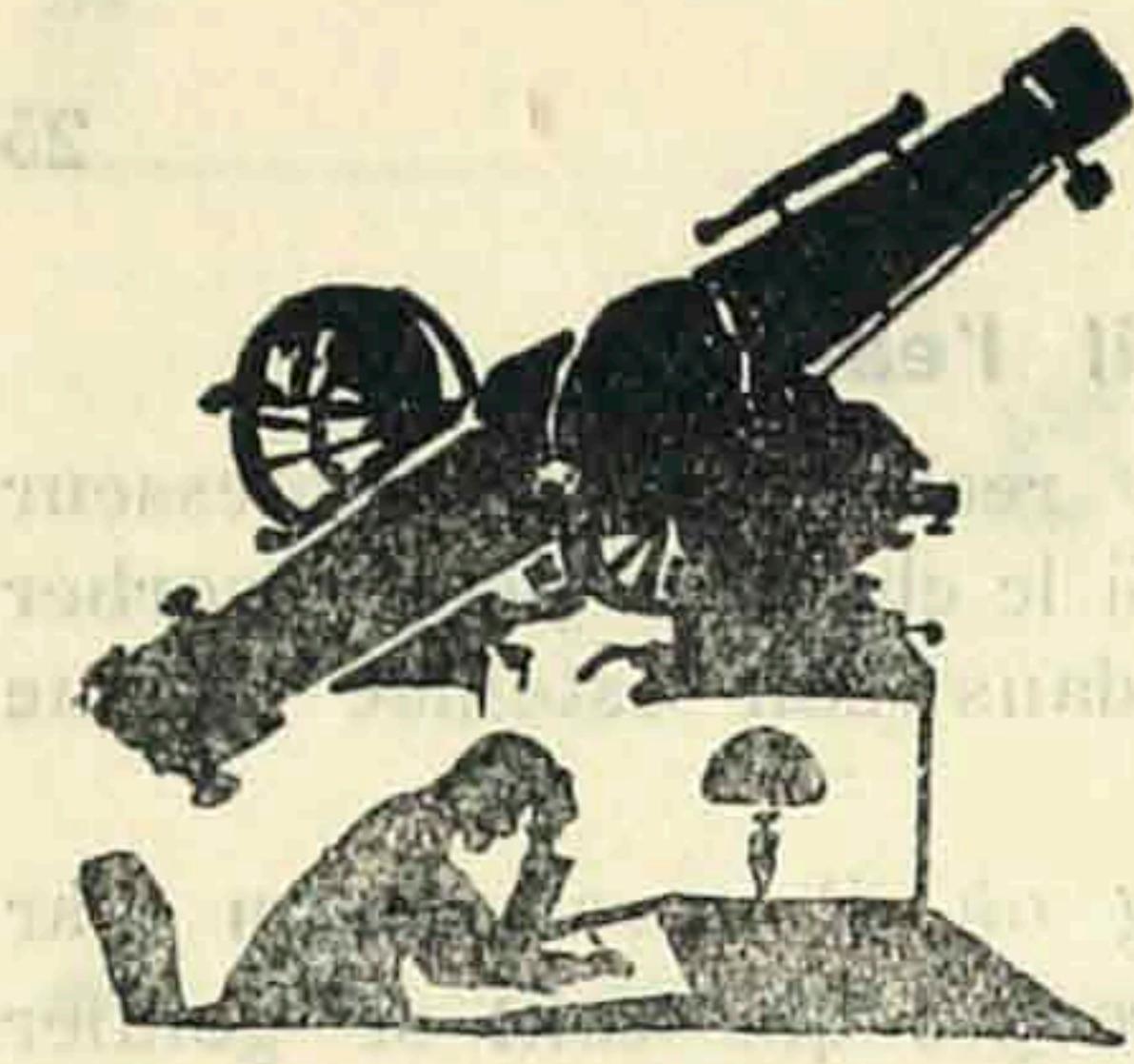
● Auto-destruction

Au zoo de Berlin, une pieuvre dont les bras mesurent 1m20 a commencé à se dévorer elle-même. D'après les zoologues, elle continuera à ronger ses extrémités et finira par se tuer. Un cas similaire avait déjà été observé au zoo de Leipzig. Les causes de cette auto-mutilation sont encore mystérieuses. La pieuvre berlinoise qui se mange elle-même refuse maintenant toute autre nourriture qui continue à lui être servie...

● Les termites avaient réussi à forcer la chambre forte

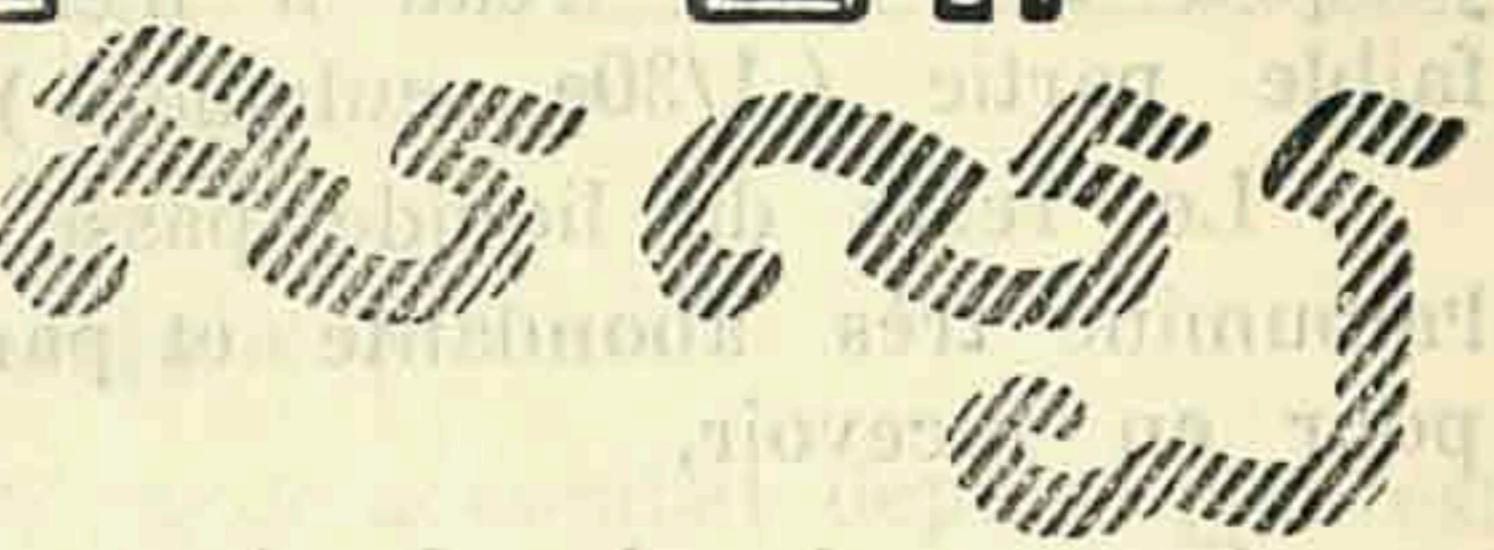
Incroyable mais vrai, des termites, ces insectes petits mais opiniâtres, ont réussi là où les cambrioleurs patentés avec leurs chalumaux et instruments modernes ont échoué par deux fois. Les insectes rongeurs ont, en effet réussi à creuser un minuscule trou qui leur a permis de s'introduire dans la chambre forte de la banque de la petite localité de Grant dans le Kentucky. Ils s'apprêtaient à festoyer avec les billets de banque stockés dans cette chambre forte mais ont été découverts à temps.

Le directeur de la banque est maintenant soucieux. « Nous avons bien des systèmes d'alarme pour lutter contre les voleurs, mais contre les termites, ça va être bien plus difficile. Nous ne pouvons quand même pas surveiller les paquets tout le temps pour voir si ces bestioles sont encore là... »

សេរីណាល្អ

ថ្ងៃ

កំណែវត្ស

ចំនួននៅតិះតាម (ពាណិក ១០)

ជំយ សំអុន

សាស្ត្រាព្យាមុនីវ្មល់យាមដីកន្ល

ទ្រង់ពាយខ្លួន ! . . . សរព្រាប់នឹងពីអតិត

កុចដបជាសម្រាតគិតមេដ្ឋានប្រាបីប្រាបី

ដែលយូរដំណានយ៉ាងសិមស្អ - ស្អាត់តាម

ក្រមទ្រង់សុរីយោះកើត្រាទូលិះសុតា

ឯអតិតកាល ! កាលនុវត្តន៍រីដីជីថារម៉ែ

សតវត្សូល្យាល្យីនាយការប្រកកម្មជាតុ

- ធនីអន្តរ - ឲ្យកនុតាសិប៊ុក

នៅសិយ័ព្យកម្មិជ្ជមការ (១) ទេបដីមប្រាប

សិលាផិតជាមនាមទេមរោគកំពេរ

អរយវប្បជម្រីបញ្ហាបច្ចេះទេរៀបាន

និវតស្រីមសមប្រយុទ្ធគិយាយនោ

ដែលកស្រួលបានហិន្តពារពេះដោយស៊ុស្អ

(១) Versailles, Pyramides, Rôme

ពលសេដ្ឋក្រក្រចារមី ល្អីតសុ

កយពាមបែក្រោះ^(១) គូរព្រំដែនធាយជា ;

កម្ពករបរក្រញាញពាល់ខ្លែក ផែងជាតា

ហនុផ្លូវដលាកំមានចំណេះ លើរលែល

មែលនីងប្រាស់ ! . . . ជាតិព្រៃសយមក្រមជាតិ

ប្រាបជាប័បញ្ចូរប្រុងដោមជាន់ជាតិជួយ

នឹងឯសករយរគ្រារជាប់ កប់ខោប្រុង

ទុកជាស្ថាដអបិវឌ្ឍយ៉ែតតប្រែប់ស្រែ

មែលចុះក្រក្រប់ដុសលេខលេខលេខលេខ

ជាបុរក្រុង, នៅ, អប្បរយររក់

មានរបីពេលហាកំពីនាន ប្រែប់កំណែ

នីវីវីនីណាកម្ពប្រើនយន្ទាំត្រាំសុន្យស្អាត់

ទុកលីទីនោះ ! . . . ក្រុងគន់យោះមនុស្សដើរដី

បុរប្រគល់ត្រូវបានបិទ

តុងស្ថាញប្រព្រមសិលាបក្រសត្វ

ឈើយប្រភេទសាត់តាមស្ថាមព្រះពាយ

កសាន្តមាតុកុមិរមបច្ចុប្បន្នអនាគត

ស្ថិន្តរកដម្លឺយុត្តិធម៌កាតមប្រើប្រាយ

មានតែសាមគារដើរការនាករពាកាយ

នៅទីបុរាណយសាយចុំណុំណុំ — ឥអត់ត —

(១) Champa , Pégou

ស្ថិន្តរកដម្លឺយុត្តិធម៌កាតមប្រើប្រាយ និងសិស្សពីអនុវិញ្ញាល័យ ពាយដើរ
ដើលាយនៅស្រុកប្រាយ កាលពីថ្ងៃ ២៩ - ៥ - ២២ ។

ន េ ប ន ក ស ំ ខ ែ វ

អំណាក់ណាបេស់ សហ. នៃមន្ត្រីក្រសួងអប់រំដោកី

គបនីនឹងសេចក្តីជនពារហេយនីនឹងសេចក្តីធានាកំបរ៉ែ នឹងសហប្រតិបត្តិការរចស់
សមាគមយើន សហ. នៃមន្ត្រីក្រសួងអប់រំជាតិ កាលពីថ្ងៃទី ២៣ សែហា ១៩៦៦ នានា
លើកថ្ងៃនឹងអំណាក់ណាមួយច្បាប់កសមាជិក - សមាជិការយើនទាំងអស់គ្នា ដោយបានឆ្នាំ
ឯការយើនទាំងអស់គ្នាដែលបានលើកឡើង ចំពោះបញ្ជាផ្ទៃ ១ ប៉ុន្មាននាយកដ្ឋានអនុប្រធានកន្លែ
សិក្សាចិការជាតិយើន គឺ :

១- ការប្រើកសាធារណ៍រាយកសារ

២- ការកិច្ចនៃកម្មវិធីសិក្សា

៣- ការរៀបចំបច្ចុប្បន្នសម្រាប់ និយសនូវបន្ទាល់និងបន្ទាល់ការងារនៃ
ប្រទេសយើន

អគ្គបទទាំងបន្ទាល់ មិត្តនឹងបានកន្លែងស្រាវជ្រើនដើម្បីលើបន្ទាល់ ។

សេចក្តីផ្តើមពី

នឹងសំណួនបេស់យើន ចំពោះកណ្ឌីនៃមិត្តគ្រូបង្រៀនបំពេញឱ្យដើ, គ្រូមានមធ្យមសិក្សា
ប្រកាណតទី ១ នឹងកាណតទី ២ នឹងសាស្ត្រាបាប្រើបានសញ្ញាបត្រ “Propédeutique”

គបនីនឹងសំណួនបេស់យើន ចំពោះករណីនៃមិត្តគ្រូបង្រៀនទាំង ២ ប្រភេទនេះ

នៅលើ: សម័បុទ្ធឌីសិទ្ធិប្រព័ន្ធបានបញ្ជាផ្ទៃ ឬ បានបញ្ជាផ្ទៃ និងសេចក្តីផ្តើមជាតិកសារ
មកគុណភាព: កម្មាធិការនាយការយើនវិញ ។ ឯធមូសេចក្តីផ្តើមជាតិកសារបានការណីនេះ: កំណត់សេចក្តី

ជូរតានីនិសបក្សកនុវត្តន៍ក្រមាមនេះដែរ ។ នៅលទ្ធភាពយើងនឹងបែងចុះអគ្គបទ
នោះទាំងស្រួល ។ ពេលទៅ៩៦៨៩ សូមមិត្តប្រាការអគ្គបទន៍ក្រមាមនេះ ដែលយើងធ្លានដក
ព័ត៌មាន “អគ្គិភ័យម” លោក ពាណិជ្ជ ចុះថ្ងៃ ២១ ខែ សីហា ១៩៩៦ ។

សេចក្តីផ្តើមបន្ទីការដែនដីស្តីការដែនដីមន្ត្រីក្រសួងអប់រំជាតិ ចំពោះ
គណៈកម្មាធិការនោយក នៃសមាគមសាស្ត្រាបាយក្រោម

នីសិករដមត្តិក្រសួងអប់រំជាតិ សមភទបុព្វហេតុយ៉ាន់សំឡាល់ដែលបានលើក
ក្រសួងនេះ សំរាប់តួនាទីសំបានបែបប្រើប្រាស់ ហើយបានប្រជុំបូល ឬផ្លូវជាតិសាស្ត្រាបាយ
នៅបន្ទាន់សាលាដែលបានបង្ហាញ ១៩៩៦-៩៧ ។

នៅបច្ចាស់បរាជៈ មិនមែនបានសិក្សាទៅ ការធ្វើបាប់ពាន់គ្រប់គ្រង់នៅពេញលេញ
ដែលជាបេក្ខជនប្រជុំបូលផ្លូវជាតិសាស្ត្រាបាយនោះទេ ។ ក្រសួងអប់រំជាតិនៅក្នុងក្រសួង
ឬគ្រប់គ្រង់នៅពេញលេញ ការប្រជុំបូលនៅមហាផ្លូវបាយគ្នាកាសល្បួន ដើម្បីនឹង
បំពេញការអប់រំនៅដីវិជ្ជាប់របស់ខ្លួន ហើយកាលណាក្រប់គ្រង់នៅពេលនេះ ឬនៅពេលបានបង្ហាញ
លក្ខណៈប្រជុំបាន ដែលមានបែនក្នុងបែបពេញលេញដែលបានបញ្ជាក់ ។

គឺប៉ុណ្ណោះគ្រប់គ្រង់នៅពេលនេះត្រូវយល់ចាំនេះ ។

១- វិធានការបានឱ្យការសាសនាទៅពេលមួយដែលអាចនិងគ្រោះ ចំពោះការសំក្តីរួមសហ
សេវាករណ៍មួយច្បាស់របស់ខ្លួននោះ ឯក្រឹមនេះបានផ្តល់ការកំណត់ពេលវេលាយ ។

២- ដោយគឺតិចដល់នៅយាត្តិយក្សិត់គ្រប់គ្រង់នៅពេលនេះ និងនិយាត្តិយក្សិត់សំរាប់បទករង់ជាតិន
គ្រប់គ្រង់នៅពេលនេះ ដល់កាលណាបានបង្ហាញក្នុងមហាផ្លូវបាយគ្នាកាសល្បួន ត្រូវមាន
បុរីសិទ្ធិសមកាត់ស្តីពីនិស្សិតសាមោះ កន្លែយ៖ពេលសំក្តី ព្រោះអ៊ីតាមយោបល់របស់

ក្រសួងអប់រំនាត់ ការទិកបេរីត្រូវដល់គ្រប់គ្រង់នាំនៅនៅ មានសភាពមិនសមរម្យទិន្នន័យ
សង្កាត់បំផើដែរ ។

មាត្រិនទេត ខេត្តកុងាយគ្រប់គ្រង់នាំនៅព្រៃណីជាតុ ប្រជាធិបតេយ្យនៅស៊ីដ
មួយនឹងយុទ្ធសាស្ត្រ ដែលមានមធ្យមសិក្សាប្រតាការទី៦១នានា៖ ក្រសួងអប់រំនាត់ ត្រូវរៀបចំ
ព័ត៌មានកកវិនិច្ឆ័យពិនិត្យការបំពេញការងារ ។

ជាការសមាជិកដែលណាស់ ដែលអាចមានមុខតំណែងការងារទៅហើយ
នូវមកហ្មនីហន្ទយកកវិនិច្ឆ័យប៉ុន្មាន សំរាប់ពិនិត្យការងារ ។ នានា៖

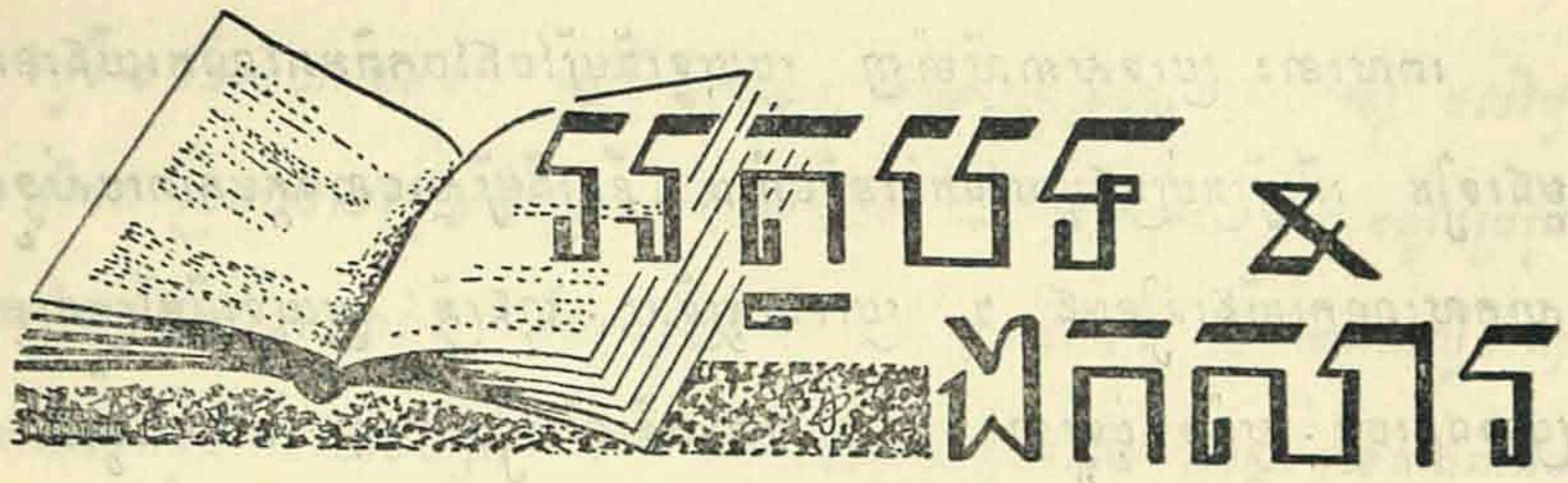
ចំណាំការបេក្ខជន ក្នុងការប្រព័ន្ធបច្ចុប្បន្នដោយសារស្ថាផ្ទាយមធ្យមក្នុងប្រព័ន្ធ ៦ និង
ការអនុញ្ញាតទិន្នន័យប្រព័ន្ធការងារសាលាគ្រូបាននូវសំណង់ចាប់ពីថ្ងៃទី២០ និង
បច្ចេនៅ: Certificat de propédeutique ជាការមួយដួងយុទ្ធសាស្ត្រ និងកិច្ចប្រមាណត្រូវ
របៀបដែលបានបង្កើតឡើងដោយសារស្ថាផ្ទាយបំពេញនាំនៅ នានាដែលសារស្ថាផ្ទាយ
មានគុណភាពមិនអនុញ្ញាត ការបនិន្តប្រព័ន្ធដែលបានបង្កើតឡើង ។

បណ្តុះបណ្តាល និងបណ្តាល

លេខ 524 បិះកម្ពុជាភ្លេក ភ្នំពេញ

មានសប្តាហកការយុទ្ធសាស្ត្រ 15% ដែលសមាជិក សាលាគ្រូបានស្ថាផ្ទាយខ្លួន
ដែលមានទិន្នន័យក្នុងប្រព័ន្ធ ហើយដែលបានបង្កើតឡើង ។

សេចក្តីយន្ត & អភិវឌ្ឍន៍

ប្រព័ន្ធផ្លូវការ

សម្រាប់សាធារណៈជនជាតិទី ១

ដើម្បី លោក

ការពេញ ១៩០៧ នៃសំនួរការប្រកួតប្រុណាំនរកនុមហាកំណាមបច្ចេកទិន្នន័យម
ទាំងឡាយបានបានឱ្យបានឱ្យមាន „បុរីសំគាល់“ ។ ការពេញ ១៩០៧ បុរីសំគាល់នេះ ជាសក្រោះ
នឹងគ្មាន ហើយត្រូវតែកំហែងកំរាមគ្មាន ឡើងទៅមក ដៃខុសត្រូវបានបើរបី នូវការតែ
គ្រាន់បានប្រើបានលើកប្រើបានត្រូវបានប្រើបានត្រូវបានប្រើបាន ។

បុរីមួយដែលគោរព សម្រាប់ការពេញ ១៩០៧ ប្រើបានប្រើបាន ប្រើបានប្រើបាន
ប្រើបានប្រើបាន ជាសមាជិក ។

បុរីពេញដែលគោរព អនុសញ្ញាប្រើបាន មានប្រើបានបានកំនើន ប្រើបានប្រើបាន
នឹងប្រើបានប្រើបាន ជាសមាជិក ។

១- បុរីហេតុនៃចម្លាំង

ការប្រយុទ្ធនរកនុមហាកំណាមបច្ចេកទិន្នន័យម និងបុរីពេញនេះ បានបានឱ្យ
ឱ្យមានមហាស្រ្រាមសាកលវ័យកំណើនទី ១ ។ ស្រីមនេះជាសក្រោមកន្លែក ប្រកប
ដោយអយុទ្ធម៉ោងម៉ោងសង្គម ។

ពេលវេលា៖ ប្រទេស សាល់ម៉ាក្វុ ប្រយុទ្ធដើម្បីបើនិច្ចពិភពលោកយើងនេះជាតិទី
មួនទេត ដើម្បីគ្រប់គ្រួលមួយដើម្បីកដ្ឋានទីបអីរបៀប នឹងដើម្បីស្ថាបនាគុណមការបស់នឹងលេ
សាកលលោកយើងទេតង់ ។ ប្រទេសអ្វីស - ហុងត្រី ប្រយុទ្ធដើម្បីគ្រត្រគ្រាមេ
ប្រពាណិជនបេក្ខ - ស្រីក - ចុងក្រោម ។ នៅំ ពេលតីលីទេបរការ៖ អាល់កន្លែងម៉ោល ។
ធម្មកពិភពលោកបេក្ខ ប្រយុទ្ធដើម្បីចេរក្បន់ព្រៃនិកភាពានិតមរបស់នឹងប៉ូមទេត
ដើម្បីធ្វើឱយប្រទេស សាល់ម៉ោនិម័យទេរាយ ដាយបីនិងប្រាប់បង្ហាញរបស់នឹងប៉ូមទេត
ប្រភពប្រលៀនិជនបាន សាល់ម៉ោ និងស្រីកបាន និងប្រពិភពលោកបេក្ខ ។
ប្រទេស អាតំក្លិដ គេប្រយុទ្ធដើម្បីការបង្កើតសាល់សាស្ត្រ និងមកកនិងប្រទេសរបស់នឹង
នឹងដើម្បីដែលមួយកដែលសារ (SARRE) ។

ចំណុះការប្រទេសស្រីក្វុ គេប្រយុទ្ធដើម្បីការបង្កើតប្រទេស សាល់ម៉ោ និងប្រទេស
អ្វីស - ហុងត្រី បញ្ជីទេបរការ៖ ព័រិយិនិងដើម្បីការបង្កើតសាល់សាស្ត្រ និងកន្លែង
មណ្ឌលទេរោះ ។

ពេលវេលាធ្វាមសាកលលោកលើកទី ១

ការទេបកំយានិសដុំបានលីលេះ ឯណិតបង្កាន្យធមួយ យើងប្រាស់ខ្លួនខ្លាត់
និងស្រីម ។ ប៉ុក្រសុមនទាំងពីរ មិនគួរមិនការបែងចែងឈ្មោះឡើយ ។ ប្រកាសិមយ៉ា
វិរកទិនកាសដើម្បីការបង្កើតស្តីក្នុងប្រពេលបស់នឹងប៉ុក្រសុមនទាំងពីរ ៧៥ មិថុនា
១៩១២ ។ នៅថ្ងៃនេះ ព្រះអង្គមាសប្រវិស្វាត់ស្ទាត់ប្រាមិន ដែលជាទ្រះអនុការនៃប្រទេស
អ្វីស - ហុងត្រី ត្រូវឱស្សាតសាងគិតិសិរី ដើម្បីការបង្កើតសំណួរក្រោម (SERAJEVO) ។

ទេបយកលេសដែលជាមួយព្រះនាម ប្រទេសអ្វីស - ហុងត្រី ឯណិតប្រកាសស្រីម
ដល់ប្រទេសសិរីក្នុងថ្ងៃទី ៣ កកដោយក្នុងប្រពេល ៩៥ មិថុនា ១៩១២ ។ ប្រទេសស្រីមិនគួរមិន
គួយ ព័រិយិនិងការពារប្រទេសសិរី មិនបានឱយទិនកាស - ហុងត្រី
ស្មាបីត្រូវបានស្នើសុំដើរ ។

ក្រចិំ ១ នៅសំបាល ១៩១៧ សាលីម៉ាញ្ញបានប្រកាសចម្បៀវនិនិងប្រទេសរុស្ស៊ី ដល់ខ្លួន នៃពេលបានប្រកាសសត្វាមនិនិងប្រទេសបាត់វិនិនិយោគ ។ ប្រកាសអនុគ្រឹសបានចូលរួមជាក្នុងចម្បៀវនិនិងប្រទេសបាត់វិនិយោគ និងរុស្ស៊ីនៅក្រចិំ ២ សំបាល ១៩១៧ ក្រោយពីសាលីម៉ាញ្ញបានរាយការហើយ ការបង្កើតគ្រឹះតែងតាំងបានបាត់វិនិយោគ និងមានបានបាត់វិនិយោគ ។ មហាសត្វាមនិនិយោគដែលគេវាំចែកសារជាពាណិជ្ជកម្ម ។

ពាំនិងអស់ត្រាគោះក្នុងសារធម៌ មហាសត្វាមនិនិយោគ និងមានរយៈរោលវិះទៅ ដោយមានរាយការដែលគេវាំចែកសារជាប្រើមានអនុកាតណាលាស់ តែងតើមួយពីការស្ថាន សត្វាមបានបាត់វិនិយោគ ដែលគេវាំចែកសារជាប្រើមានអនុកាតណាលាស់ ជាបន្ទាំ គិតផ្ទាល់នៅសំបាល ១៩១៧ ដល់ទៅវិចិក ១៩១៨ ។

៣- ប្រទេសរុមភកុងចម្បៀវ

ដំបូងមហាសត្វាមមានលក្ខណៈជាបម្បៀវនិនិយោគអីបអីបុរីបុរី និងបានបាត់វិនិយោគ ឬក្រោយមកចម្បៀវនិនិយោគនៃពាណិជ្ជកម្ម ។ ដែលជាបានបាត់វិនិយោគចម្បៀវនិនិយោគ និងបានបាត់វិនិយោគចម្បៀវនិនិយោគ និងជាបានបាត់វិនិយោគចម្បៀវនិនិយោគ ។ ក្រោយមកចម្បៀវនិនិយោគ ត្រូវបានបាត់វិនិយោគចម្បៀវនិនិយោគ ។

កម្លាំងឈមមួយនាទីក្នុងការការណ៍ :

- ០ - សមនភាពត្រីការ គិតសាលីម៉ាញ្ញ គីឡូ ឬ គីឡូ គិតសាលីម៉ាញ្ញ ឬ ក្រោយមកមានប្រទេសនិនិយោគ ចូលរួមបានបាត់វិនិយោគនៃរាជក្រឹត់ ឬក្រឹត់ បុរីបុរី (គុណ ១៩១៥) ។
- ១ - អនុសញ្ញាត្រីការ (បាត់វិនិយោគ - អនុគ្រឹស - រុស្ស៊ី) ។ ក្រោយមកគេវាំចែកសារជាបន្ទាំ សហរដ្ឋការមេរិក - ប្រសិទ្ធភាព ចូលរួមក្រឹត់បានបាត់វិនិយោគ ។

៤- ការរោះច្បាស់ប្រយុទ្ធឌ្ឋាន

គេគារប្រើប្រាស់ចម្បៀវនិនិយោគ ជាបីរយៈសំណាន់ៗ ដូចតាម៖ -

- ៥ - រយៈទី ១ គិតបម្បៀវនិនិយោគ ចូលរួមបានបាត់វិនិយោគ ឬក្រោយមកសាលីម៉ាញ្ញបានបាត់វិនិយោគ ។ ការរោះច្បាស់ប្រយុទ្ធឌ្ឋានបានបាត់វិនិយោគ នៅក្នុងការប្រព័ន្ធដ្ឋាន នៅសំបាល ១៩១៩ (សំបាល - វិចិក ១៩១៧) ។ សាលីម៉ាញ្ញដែលទិន្នន័យ ការរោះច្បាស់ប្រយុទ្ធឌ្ឋានបានបាត់វិនិយោគ ។

ប៉ុតលីទុកមាតិនកវិចិត្រ លើក្រឹងការធម្មុទកណ្ឌ និងលីលីហេសនរជស្សន សវន្យម
ទុកជាមុនបាន និងយកដំឡើងបានយើងបាប់ហ៊សលីសមរភូមិ (រាលសិរី) នានលិច
ដើម្បីលីកកវិចិត្របស្សួនទៅរាលសិរីនានកែតិញ្ជ ។ វគ្គការប្រាប់គិតនិងសន្និការ
អាលីមិន មិនបានសម្របច្បាប់ដល់គេគ្រាន់ទុកទីយី ។ កវិចិត្រអាលីមិនបានត្រូវកវិចិត្រ
បានកំណើយបញ្ចប់គឺសមរភូមិមេន (MARNE) នៅថ្ងៃទី ១៧ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩១៤ ។ កវិ
ជំណាប់ពី ១៩១៤ លទ្ធផលសៀវភៅរាលសិរីនានលិចមានដូចខាងក្រោម៖ អាលីមិនការិយាយក
បានប្រាខេសបែលហ្មោះ មួយដួងកន្លែងប្រាខេសបាត់វិនិយោគ និងមួយដួងកន្លែងប្រាខេសប៉ូវិញ្ញ ។
នៅរាលសិរីនានកែតិប្រាខេសរស្សីដល់ជាសម្រាប់ត្រូវបានបាត់វិនិយោគបានបាន
បន្ថែម គ្មានប្រាខេសអ៊ូស្ទីស និងមួយដួងកន្លែងត្រូវកន្លែងប្រាខេសព្រុស (PRUSSE) ។

ជុចបាន៖ នៅ ១៩១៤ បានកញ្ចប់ដូចខាងក្រោម៖ ដោយពីរបានហុចលទ្ធផលជាសម្របាមីយ
ពិសេស ចំពោះប្រាខេសអាលីមិន ដែលបីនិងកំណែប្រាខេសបាត់វិនិយោគត្រូវបានបាត់
បានបន្ថែម ។

២ - វិប្បេះទី ២ គិចម្បៀនដំបារ មួបម្បៀនកវិចិត្ររណ្ឌ (រាលណ្ឌាន)

ក្រោយពីការការិយាយើងសារហេរបស់កវិចិត្រអាលីមិនបាន ១៩១៤ មករយៈបច្ចេកទេសទី ២
បានត្រូវបាប់ដើម្បីនឹង គិចម្បៀនដំបារ ។ កវិចិត្រតាំងសវនានាន ដោយហត់នៅឯ៍
តិសព្វិទ្ធស័័យ បានដឹករាយការណ៍លើមុខត្រូវប្រាក់ន ៣៨០ គ.ម. (ពីសមុទ្រានិងមក
ទល់នឹងប្រាខេសស្តីស) ហើយបានត្រូវមួននៅនៅរហូតដល់ពី ១៩១៧ ។

កវិចិត្រ ១៩១៥ - ១៩១៦ - ១៩១៧ ការប្រយុទ្ធគាមានសកាតសារតែបាន ។
ត្រូវបានប្រើបាយដើម្បីបានយកមកប្រើបារិយៈសវនានាន គិចម្បៀនកំកើនដំបារ និងការិយាយ
ទីក្រោមទៅនេះ ដោយលើក រចក្រារ៖ កវិចិត្រសមុទ្រ គិចម្បៀនដំបារ និងការិយាយ

ការប្រយុទ្ធដំបារគេកវិចិត្ររយៈនានលី គិចម្បៀនបាននិងការិយាយ (VERDUN) កវិចិត្រ
១៩១៦ ហើយដែលគូសត្រូវបានគិចម្បៀនបាន និងយប់បាន អស់រយៈ ៥ និង ៦ ពីរានយប់

៩_ នាងលេណិកប្រឈម ចម្លំនុញ្ញនៃខ្លួន ឬជាតិយុទ្ធភាពសមារៈយ៉ាវសំបែម ឬ តីក្រុងជាប្រឈម
ជានកាយទៅជាជែះ ឬ ស្ថាន ផ្សេងៗគ្រឿន ពេនិចប្រឈមតែតុលាង ត្រូវបំប្លែបំប្លាក្នុងសំបុត្រែរ
ចម្លំនុញ្ញនៃខ្លួន ឬស្រួលកម្ម កសិកម្ម និងហ៊ុនកែវិនបណ្តាប្រាជិសទីបំបាត់នឹងទ្វាយ
ជានគ្រឿនដែលនឹងឱចាទុកសំបុត្រែរ ដែលជាបាតុទំនួយប្រាជិសទីនោះចំក្រោម ឬ

១០_ នាងលេយោបាយ ចម្លំនុញ្ញនៃទេ-ទេទេ ហើយនឹងការបង្កើតកិច្ចសង្គមនិយម
កន្លែងទីក្រុង នឹង ១៩១៧ ជានខ្លួនឯងបំបាតុទំនួយប្រាជិសទីនោះបានលាងក ឬ

១១- សន្លឹសពាណាសន្លឹកភាព

ក្រុមពេជ្យិកប្រឈម សន្លឹសពេជ្យិកភាព សន្លឹសពេជ្យិកបំបាតុទំនួយប្រាជិសទីនោះ (តីក្រុងមកក
១៩១៨) ដើម្បីរៀបចំសន្លឹសពាណាសន្លឹកភាពម្នាយដែលមានប្រាជិស ២៧ ជានចលនុបរមាមនុវត្ត ឬ
នៅតីក្រុង ២៨ មិថុនា នឹង ១៩១៨ សន្លឹសពាណាសន្លឹកភាពនៃវិស័យ ត្រូវជានចលនុ
ហត្ថលេខាការក្រុមប្រាជិសទីនោះ ត្រូវបានចំណែកបាន និងកាលបរិច្ឆេទ ឬ តាមសន្លឹ
សពាណានេះ កាលបរិច្ឆេទត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្រុមការបង្កើតស្រីជាមុន ត្រូវលេបនៃបានទីក្រុង
និតមរបស់វិនិច្ឆ័ន់សំបុត្រែរ ត្រូវប្រគល់មកប្រាជិសទីនោះនូវបាន និងជំនួយកាលបរិច្ឆេទ
ប្រគល់ដល់ប្រាជិសបំប្លាក្នុងប្រព័ន្ធនឹងបាននិង និងសន្យាជីសដុលគ្រប់ការអនុវត្តន៍ នឹងទ្វាយ
ដែលបណ្តាលមកពីស្រីជាមុន ព័ត៌មានគិតបានប្រជាជនស្តីបុរាណ ឬ

សន្លឹសពាណានៃវិស័យ ត្រូវជានប្រើបាយសន្លឹសពាណាសារិយាល័យ ឬក្រុមប្រាជិស
អ្នកប្រើបាយ (កញ្ញា ១៩១៨) សន្លឹសពាណាន ឬក្រុមប្រើបាយបាន (តីក្រុង ១៩១៨) សន្លឹសពាណាន
ត្រូវបានប្រើបាយជាមួយហុងត្រី (មិថុនា ១៩២០) សន្លឹសពាណានតីក្រុងវិស័យ ជាមួយប្រាជិស
ទូរគី (សីហា ១៩២០) ឬ សន្លឹសពាណាសន្លឹកភាពនៃបានទេនោះ ជានដែលបានប្រើបាយប្រាជិស
អ្នកប្រើបាយហុងត្រី និងប្រាជិសទីនោះ ឬ

១២- សង្គមប្រជាជាតិ

មហាស្រីជាមួយ នឹង ១៩១៨-១៩១៩ ជានបណ្តាលទីនួយមានការអនុវត្តយ៉ាវសំបែមទាំង
នានមួយទាំងនានសមារៈនិងនានសេដ្ឋកិច្ច ឬ ដើម្បីរៀបចំសារិយាល័យប្រាជិសទីនោះ

ចលនាសុទ្ធកាត ក្រោមការឡើងវិញនៃលាករិលូសុទ ប្រធានដីប៊ីអេរ៉ាកំន់ ឬនៅជំនួយ
គិតបានឱតសុទមប្រជាបាត់មួយ ។

អតុបុទជាគាលការណ៍នៃសុទមប្រជាបាត់ ឬនៅត្រូវយល់ព្រមទូលាយកដ្ឋាន នៅ
ថ្ងៃទី ១៩ ខែ ១៩ ឆ្នាំ ១៩៩១ ។ កន្លែបុទបានឱតសុទមប្រជាបាត់ សុទមប្រជាបាត់នេះ ដែលបានឱតសុទ
ត្រូវសន្យាទា និងបន្ទូយសញ្ញាជី ត្រូវបានការរិភោបស់វឌីយតុលាការអនុវត្តន័យដែលបានឱតសុទ
រាយមិនត្រូវប្រើប្រាកំឡើង ដើម្បីដោះស្រាយការរិភោបស់វឌីយតុលាការអនុវត្តន័យដែលបានឱតសុទ
ពីតុលាការនិងចិត្តយាទីយ ។

សុទមប្រជាបាត់នៅមួយអនុការផ្សេងៗជាប្រចាំនៅក្នុងការរិភោបស់វឌីយតុលាការអនុវត្តន័យដែលបានឱតសុទ

— មហាសុទ្ធដាតដែលនៅកន្លែកនេះគឺប្រប្រឈរសមាជិក មិនមានច្បាស់ប្រព័ន្ធផ្លូវការមួយ
សំខ្លួនប៉ុន្មាន កន្លែការពិភាក្សាដោះស្រាយបញ្ហាមួយទេ ។ សុទមប្រជាបាត់នៅមួយនេះ សារ
នៅក្នុងហ្មីរីណារ៉ា ។

— ក្រុមអគិលមួយដែលមានសមាជិក ៤ នាក់ សមាជិកគារិន្តឹងត្រូវបានឱតសុទ្ធដើម្បី
មានសំណាប់នៅ និង ២ នាក់ ត្រូវបានឱតសុទ្ធដើម្បី ក្នុងការរិភោបស់វឌីយតុលាការអនុវត្តន័យដែលបានឱតសុទ

— ការយាល់យកចិត្តយមួយ

— តុលាការអនុវត្តន័យសម្រាប់និងអនុការណ៍រាយកន្លែងប្រជាបាត់ (នៅទីក្រុងការរិភោបស់វឌីយតុលាការអនុវត្តន័យដែលបានឱតសុទ)

(La Haye)

— ការយាល់យកចិត្តគឺត្រូវបានឱតសុទមប្រជាបាត់ ។

បីនៅសុទមប្រជាបាត់ត្រូវមានដោយអ្នក ដើម្បីជាមុនការពារសុទ្ធដើម្បីស្វែងរក
បានឱតសុទមប្រជាបាត់ត្រូវមានដោយអ្នក ។ កន្លែការណ៍នេះ សុទមប្រជាបាត់គឺមិនអាចរាយកន្លែង
បានឱតសុទមប្រជាបាត់ត្រូវមានដោយអ្នក ។ ការយាល់ទៅទំនាក់ទំនាក់ ហ្មីសុទិយមកលើមិនបានបានឱតសុទមប្រជាបាត់
លាក់ឡើយ គឺមានពេកម្នាំនៃវានៅប៉ុណ្ណោះ ។ កន្លែការណ៍នេះ សុទមប្រជាបាត់គឺមិនអាចរាយកន្លែង
បានឱតសុទមប្រជាបាត់ត្រូវមានដោយអ្នក ។ ការយាល់ទៅទំនាក់ទំនាក់ ហ្មីសុទិយមកលើមិនបានបានឱតសុទមប្រជាបាត់
លាក់ឡើយ ។

ក្រុមសាសនា នគរបាល

សញ្ញាច្រតិថច្ឆង់សិក្សា D.E.S.P.C.

១៦ ខែតុលា ១៩៦៦

១. វិភាគសេចក្តីខ្មែរ

ប្រធាន : មតិមួយនោះថា : “កិត្តិយស សេចក្តីប៉ូច និងសុកម្មណ៍លើរបស់មនុស្ស ស្ថិតនៅលើ បុណ្យអំណាច យសសក្តីនៃមនុស្សណាដែលមានវិធានដែលក្នុងមុខដំណានកដការ ” ។

មតិមួយទៀតនោះថា : “កិត្តិយស សេចក្តីប៉ូច និងសុកម្មណ៍លើ គីស្តិតនៅលើសេចក្តីព្រាយមាន គីស្តិ ចំពោះការជាប្រគល់បំពុក និងបរិយាសមរម្យរបស់មនុស្សទៀតទេ ” ។

បានកតិការក្នុងមតិខាងលើនេះ ដោយចាប្រាប់ពាណិជ្ជកម្មសំល័យ មកបញ្ជាក់ព្រមទាំងបានឡាយមានជាល់ខ្លះល់ខ្លះ ។

២. វិភាគសេចក្តីបារាំង

Sujet.— Le soleil vient de se lever. Un jour nouveau commence.

Votre rue s'anime. Décrivez- la.

៣. ប្រធ័តិវិញ្ញា និងក្រុមវិញ្ញា

ប្រធ័តិវិញ្ញា ព្រះនានាពេតែម សំហាន ហើយនឹងស្ថាប្រះហស្សរបស់ព្រះអង្គ ។

SA MAJESTE NORODOM SIHANOUK et ses œuvres.

ក្រុមវិញ្ញា សេដ្ឋកិច្ចនៃប្រទេសឥណ្ឌា ។

L'économie de l'Inde.

៤- ផ្សេងៗ កិច្ចកម្ម

ប្រធាន៖ D'après un schéma annoté de la circulation de sang. expliquez :

- 1) le trajet du sang dans l'organisme
- 2) les transformations du sang dans les poumons et dans les organes.

៥- តុបន្លឹក

1— Question de cours

La sidérurgie : Elaboration de la fonte ;

Affinage de la fonte .

2— Problème

On veut échauffer un litre d'eau, contenu dans un calorimètre, de 15° à 40°C au moyen d'une spirale de mallechort, plongée dans cette eau et parcourue par un courant de 5 ampères. La différence de potentiel entre les deux extrémités de la spirale est 110 volts

- a— Quelle doit être la résistance de la spirale ?
- b— Quelle est la quantité de chaleur absorbée par l'eau ?
- c— Combien de temps nécessite l'échauffement de l'eau ?
- d— Quelle est, en coulombs, la quantité totale d'électricité qui a traversé la spirale ?
- Equivalent mécanique de la calorie : 4, 18 joules.
- On regarde comme négligeable la quantité de chaleur absorbée par le calorimètre.

៦- គណិតវិទ្យា

ALGEBRE

Soient deux axes rectangulaires $x'ox$ et $y'oy$. On construit les points : A(+5, +4) ; B(-1, +2) ; C(+6, +1).

1— Trouver les équations des droites AB et AC.

Comment sont ces deux droites entre elles ?

2— Par B on trace la parallèle à AC. Trouver son équation. Elle coupe $y'y$ en D, calculer les coordonnées de D.

3— On mène par C la perpendiculaire à AC. Trouver son équation. Montrer qu'elle passe par D.

4— Quelle est la nature du quadrilatère BACD ? Calculer son aire.

GEOMETRIE

On donne un cercle (C) de centre O , de rayon R et une droite (D) extérieure à (C). D'un point quelconque M de (D), on mène les tangentes MA et MB au cercle (C). On appelle K le pied de la perpendiculaire menée de O sur (D), H et I les points d'intersection de AB avec OM et OK .

1— Comparer les triangles OHI et OMK . En déduire une relation entre OI , OH , OM et OK .

2— Montrer que $OH \cdot OM = R^2$

3— Montrer que I reste fixe quand M décrit la droite D .

4— Quelle ligne décrit le point H quand M décrit la droite D ?

COTATION : $\frac{30}{30}$

ALGEBRE : $\frac{15}{15}$

1ère question = 4 points
2e — id — = 3 —
3e — id — = 4 —
4e — id — = 4 —

GEOMETRIE : $\frac{15}{15}$

1ère question = 4 points
2e — id — = 4 —
3e — id — = 4 —
4e — id — = 3 —

២. ការស្វាគង់តេក្បែរ

PUTTING THE HOUSE IN ORDER

Every month John cleans the dining-room windows for the mother. They are often very dirty. He puts a basin of water on the floor. Then he climbs on to a choold wifes stool and wipes the panes with a sponge. He is a good window-cleaner.

When John is cleaning the windows, he often splashes some water on the floor. Then he has to polish its. He get some floor-polish and a cloth, and rubs hard. Mrs. Wilson is very pleased with him. She often says: « I can see my face in the floor. John. Boys like you make good husbands » .

QUESTIONS

1— Answer the following questions:

- a) what does his polish the floor with ?
- b) How often does he clean the dining-room windows ?
- c) Why is Mrs. Wilson pleased with John ?

2— Pick out the irregular verbs in the text and give their three forms.

3— Give the contraries of : dirty, hard, husbands.

4— What are the negative and interrogative of : « He splashes some water on the floor » .

5— Say how to be a good boy or good girl.

(about 4 lines)

ធនជម្រាប់ទេសចរណ៍ប្រើប្រាស់

អនុញ្ញាតលេខ ២៧៩ ចុះថ្ងៃទី ៨ - ៩ - ៩៩

ត្រូវបានការពារ ១ ប៊ែន ១.៤០០ ក្បរល ។

Prof. Chommeur Lambat
23-CI R. Landeck Bonn-
r.p.

distribution